

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POWIECIE WSCHOWSKIM
W ROKU 2023.**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli
67-100 Nowa Sól, ul. Wojska Polskiego 11
opracowanie: marzec 2024 r.

Spis treści

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	3
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	13
III. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	16
IV. Nadzór nad jakością wody do spożycia, wody w kąpieliskach i basenach.....	19
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	25
VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia.....	28
VII. Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy.....	32
VIII. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.....	34
IX. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.....	38
X . Nadzór nad substancjami psychoaktywnymi.....	42

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest organem powołanym w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 338 ze zm.), sprawuje nadzór nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli realizuje powyższe zadania, sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych, a także działalność w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli nadzoruje teren powiatu wschowskiego o powierzchni 624 km², który tworzą trzy gminy tj. Sława, Wschowa i Szlichtyngowa, z liczbą mieszkańców – 37 315 osób (stan na 30 czerwca 2023 r.).

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest przez Sekcję Epidemiologii, która wdraża i kontroluje programy zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych, w tym prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym. Opracowuje i ocenia stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych przeprowadzono na podstawie analizy przypadków zachorowań zgłaszanych przez lekarzy w związku z ustawowym obowiązkiem zgłaszania zachorowań na niektóre choroby zakaźne oraz sytuacji epidemiologicznej kraju opracowanej przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru PZH, Departament Przeciwepidemiczny i Ochrony Sanitarnej Granic GIS za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Szczegółowe wielkości zachorowań na choroby zakaźne oraz zapadalność podano w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców, w porównaniu do roku 2022. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu wschowskiego na przestrzeni ostatnich 2 lat zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

Tab.1 Zachorowania i zapadalność na choroby zakaźne (w przeliczeniu na 100.000 mieszkańców) w 2023 roku w porównaniu do roku 2022 powiecie wschowskim.

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2023		Rok 2022	
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100.000
1.	Salmonellozy.	4	10,72	8	21,32
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe				
	-wywołane przez <i>Campylobacter</i>	2	5,36	4	10,65
	- wywołane przez <i>Clostridium Difficile</i>	3	8,04	3	7,99
3.	Wirusowe zakażenia jelitowe				
	-wywołane przez rotawirusy	4	10,72	16	42,63
	- wywołane przez norowirusy	1	2,68	2	5,33
	- inne określone	1	2,68	13	34,64
	- nieokreślone	1	2,68	6	15,97
	- u dzieci do lat 2	1	2,68	5	13,32
4.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – ogółem	83	222,43	85	226,4
5.	Płonica	45	120,59	11	29,31
6.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> inwazyjna – ogółem	2	5,35	0	0
7.	Borelioza	15	40,20	12	31,97
8.	Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	5	13,40	4	10,65
9.	Ospa wietrzna	347	929,92	186	495,60
10.	Różyczka	0	0	1	2,66
11.	WZW typu B przewlekłe	4	10,72	2	5,32
	WZW typu C	8	21,44	2	5,32
12.	Świnka	4	10,72	5	13,32
13.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne, nie określone	0	0	0	0
14.	Krzusiec	0	0	0	0
15.	<i>Neisseria meningitidis</i>	0	0	0	0
16.	Legionelozą	0	0	0	0
17.	Nowo wykryte zakażenia HIV	1	2,68	2	5,32
18.	Kiła	2	5,36	3	7,99
19.	Gruźlica	6	16,08	3	7,99
20.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna – ogółem róża	7	18,76	9	23,98
21.	SARS-CoV-2	151	404,66	1567	4175,32

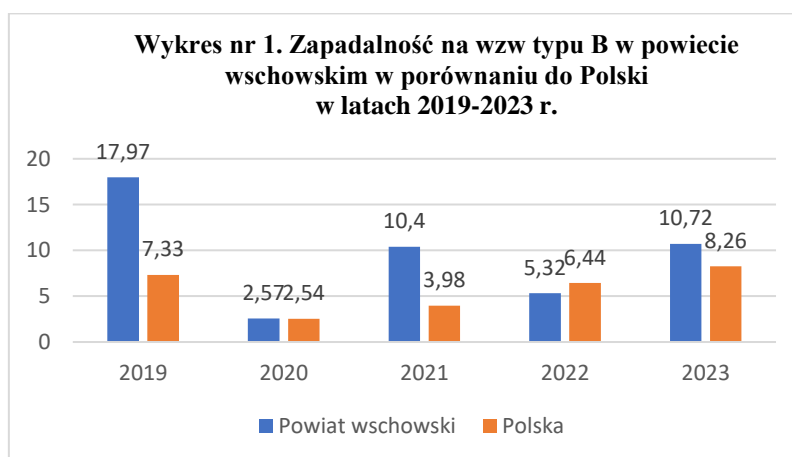
I. Zakażenia szerzące się drogą krwi.

I.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW typu B).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B wywołuje wirus HBV. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą naruszenia ciągłości tkanek, które może być związane z zabiegiem medycznym. Możliwe są pozamedyczne drogi zakażenia takie jak zabiegi kosmetyczne, fryzjerskie, tatuaże, a także droga kontaktów seksualnych.

W 2023 r. odnotowano 5 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B (zap. 10,72), w tym jeden przypadek zakwalifikowano jako ostre WZW B. W 2022 r. odnotowano 2 przypadki (zap. 5,32).

Wykrycie zachorowania w fazie przewlekłej uniemożliwia ustalenie okoliczności zakażenia, do którego mogło dojść wiele lat wcześniej. Źródłem infekcji mogły być zabiegi naruszające ciągłość tkanki (m.in. medyczne), którym osoby zakażone były poddawane w przeszłości.

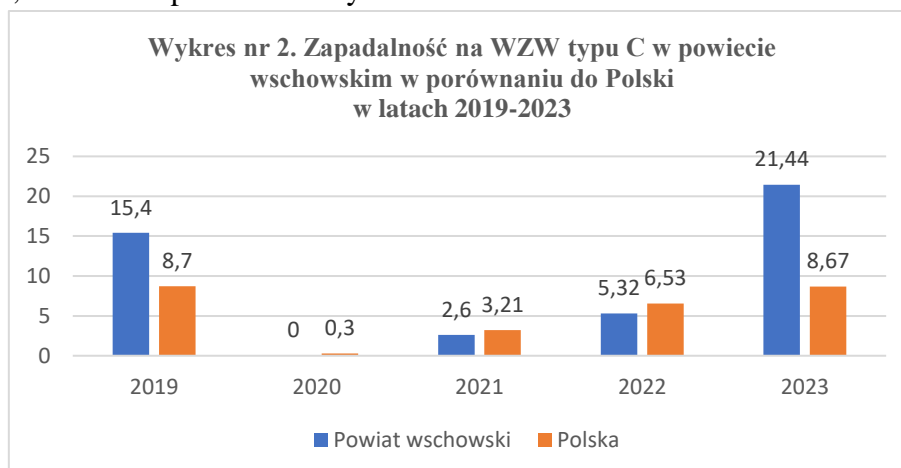

W porównaniu do roku ubiegłego w powiecie wschowskim zaobserwowano wzrost zachorowań na WZW typu B.

W Polsce również obserwuje się wzrost zachorowań: z 2471 przypadków w roku 2022 do 3115 w roku sprawozdawczym.

I.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW typu C).

W 2023 r. nastąpił wzrost liczby nowych przypadków WZW typu C z 2 przypadków w roku 2022 do 8 w roku 2023. W Polsce odnotowano wzrost zapadalności na WZW typu C: z 6,62 w 2022 r. do 8,67 w roku sprawozdawczym.

I.3. Zakażenia wirusem HIV oraz AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności.

Na terenie powiatu wschowskiego w roku 2023 zarejestrowano 1 przypadek nowo wykrytego zakażenia HIV (zap. 2,68). W roku poprzednim zarejestrowano 2 nowe, potwierdzone badaniami molekularnymi, przypadki zakażenia wirusem HIV (9,66). Zarówno w tym roku, jak i w poprzednim nie zgłoszono zachorowań na AIDS.

W 2023 r. w Polsce wzrosła liczba nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV w porównaniu do 2022 r. Odnotowano 2905 zakażeń (zap. 7,71), przy 2361 przypadkach (zap. 6,24) zarejestrowanych w ubiegłym roku. W kraju odnotowano również większą liczbę zachorowań na AIDS ze 132 przypadków do 183.

I.4. Kiła

W 2023 roku odnotowano 2 przypadki zachorowania na kiłę (zap. 5,36) zakwalifikowane jako inna postać kiły lub kiła nieokreślona.

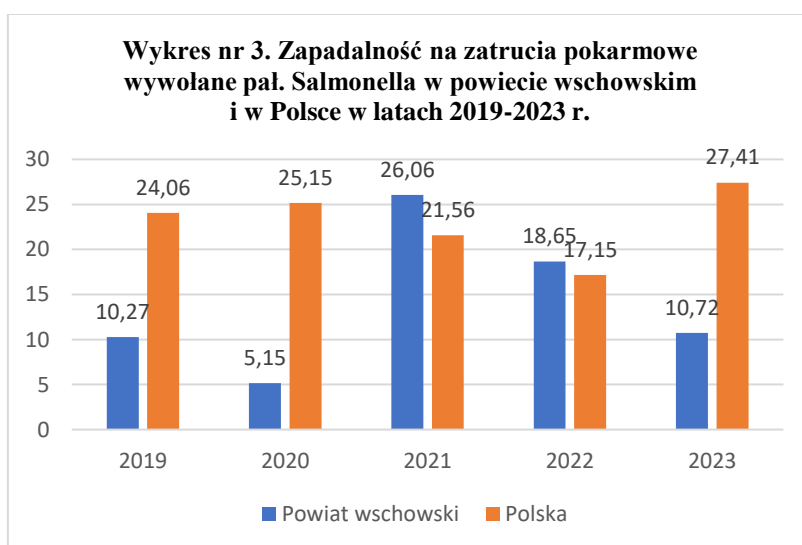
W roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki (zap. 7,99), w tym 1 wczesna i 2 jako inne postacie kiły i nieokreślone.

W Polsce odnotowano 2988 przypadków ogółem - wskaźnik zapadalności wynosił 7,93.

II. Zachorowania szerzące się drogą pokarmową.

II.1. W roku 2023 zgłoszono łącznie 4 zachorowania na Salmonellozę (zap. 10,72), w tym 2 zatrucia pokarmowe (zap. 5,36) i 2 przypadki posocznicy. W 2022 r. zgłoszono 8 przypadków zachorowań, w tym 7 zatruc pokarmowych i 1 posocznicę (zap. 21,32). Zapadalność w Polsce wzrosła z 16,54 na 26,09.

II.2. W 2023r. zarejestrowano podejrzenie wystąpienia zatrucia pokarmowego, które dotyczyło zgłoszonych zachorowań na obozie rowerowym. W ramach działań epidemicznych przeprowadzono badania w kierunku Salmonelli, Shigelli oraz wirusów odpowiedzialnych za wywołanie zachorowań. Przeprowadzone badania nie wykazały obecności czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie objawów chorobowych. W związku z tym, że uczestnikami obozu były osoby spoza terenu działania PPIS w Nowej Soli, część osób została skierowana pod nadzór lekarski do właściwych terenowo stacji powiatowych. Dodatkowo pracownicy sekcji HDM i sekcji HŻŻ przeprowadzili kontrole tematyczne w obiekcie gdzie organizowany był obóz.

II.2. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

W powiecie wschowskim w 2023 r. spadła liczba zachorowań przebiegających z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołanych przez pałeczki *Campylobacter*. Zarejestrowano 2 przypadki – wszystkie hospitalizowane, przy 4 takich przypadkach w 2022 r.

W 2023r. odnotowano 3 przypadki zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile* – w tym 2 osoby wymagały hospitalizacji. W roku 2022 również odnotowano 3 przypadki zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile*.

II.3. Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2023r. zachorowania zarejestrowane jako wirusowe zakażenia jelitowe w 4 przypadkach wywołane były przez rotawirusy, w 1 przypadku przez norowirusy, 2 zakwalifikowano jako inny określony i nieokreślony.

W 2022r. zachorowań w tej grupie było łącznie 37, w tym 16 wywołanych przez rotawirusy, 2 norowirusy, 19 innych określonych i nieokreślonych.

II.4. Biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu zgłoszono u 83 osób (zap. 222,43) przy 85 przypadkach (zap. 226,49), w analogicznym okresie.

II.5. Przypadków zachorowania na dur brzuszny, dur rzekomy, ani zatruc wywołanych enterotoksyną gronkowcową nie zarejestrowano.

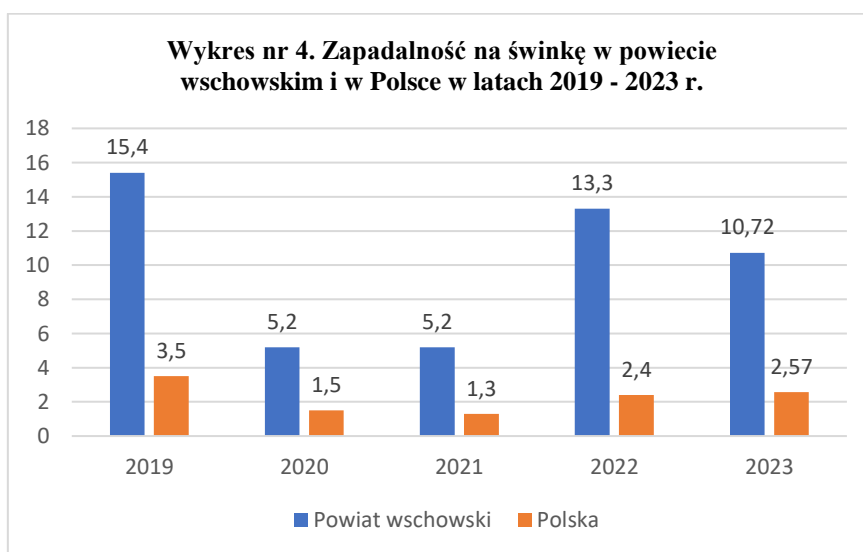
III. Zachorowania, przeciwko którym prowadzone są szczepienia ochronne.

W grupie chorób, przeciwko którym stosuje się uodpornienie, podobnie jak rok wcześniej, nie zgłoszono żadnego zachorowania na błonicę, tężec, krztusiec i odrę.

III.1. Nagminne zapalenie przyusznic – świnka.

Zgłoszono 4 przypadki nagminnego zapalenia przyusznic (zap.10,72).

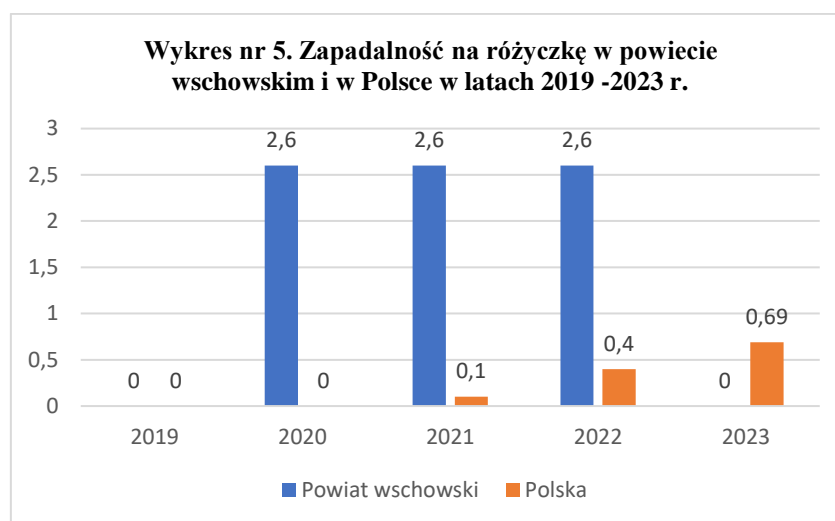
Wskaźnik zapadalności w ocenianym roku w Polsce wyniósł (2,57) odnotowano 969 przypadki zachorowań.

III.2. Różyczka.

W 2023 roku w powiecie wschowskim nie odnotowano przypadków różyczki.

W Polsce zapadalność w analizowanym roku wyniosła 0,69– zarejestrowano 262 przypadki.

III.3. Krztusiec

W roku sprawozdawczym podobnie jak w roku 2022 nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowania na krztusiec. Zapadalność na krztusiec w Polsce w roku 2023 wynosiła 2,46.

III.4. Legioneloza

Legioneloza - choroba legionistów to choroba zakaźna, której najczęstszą postacią jest zapalenie płuc o ciężkim przebiegu. Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Legionella pneumophila*, a głównym źródłem zakażenia jest zakażona woda wciągnięta do układu oddechowego lub inhalowana w postaci aerozolu wodno-powietrznego. Do zakażenia może dojść poprzez prysznice, wanny z hydromasażem, nawilżacze powietrza, aerozole, fontanny.

W powiecie wschowskim zarówno w roku 2023, jak i 2022 nie odnotowano przypadków Legionelozy.

III.5. Grypa.

W roku 2023 r. w powiecie wschowskim potwierdzono laboratoryjnie oraz testami antygenowymi zachorowania na grypę u 62 osób, w tym w 2 przypadkach wykonano badania metodą molekularną PCR (zap. 5,36), natomiast u 60 osób grypę potwierdzono za pomocą testów antygenowych (zap. 160,79). Hospitalizacji z powodu grypy wymagało 17 osób.

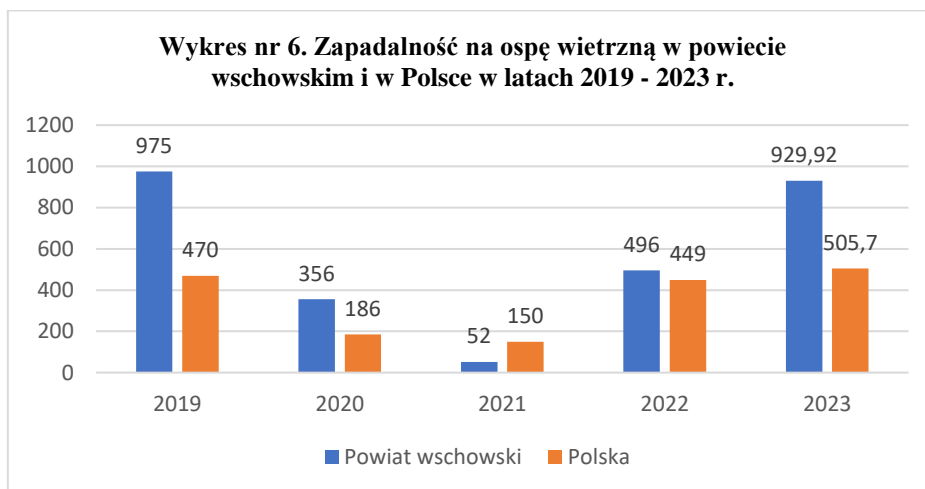
III.6. Ospa wietrzna.

Ospa wietrzna należy do najbardziej zakaźnych chorób wieku dziecięcego, toteż najwięcej zachorowań odnotowuje się u dzieci przebywających w środowisku szkolnym i w przedszkolach.

Wirus ospy wywołuje zachorowania nawet u 90% osób mających kontakt z chorym. Szczepienia przeciwko ospie należą do szczepień zalecanych, których koszt pokrywają pacjenci.

W Programie Szczepień Ochronnych uwzględniono bezpłatne szczepienia przeciwko ospie wietrznej tylko dla ściśle określonej populacji, dzieci ze wskazaniami lekarskimi oraz dzieci przebywających w żłobkach. W Polsce wskaźnik zapadalności wyniósł (505,70).

W 2023 r. zarejestrowano w powiecie wschowskim 347 zgłoszeń zachorowania na ospę wietrzną (zap. 929,92) tj. zdecydowanie więcej niż w 2022 r., w którym zgłoszono 186 przypadków (zap. 495,60).

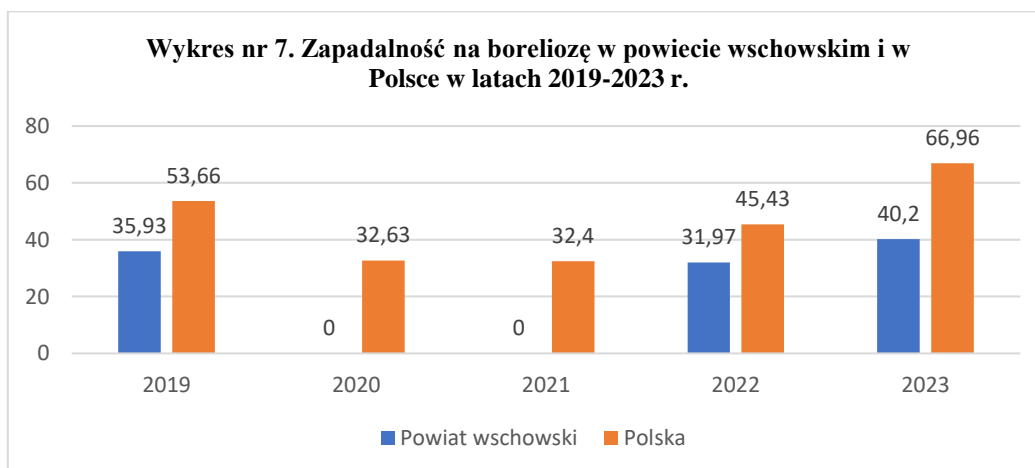
IV. Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze: toksoplazmoza, listerioza, inne określone i nieokreślone.

W roku 2023 w powiecie wschowskim nie było zgłoszeń zachorowań na inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze tj. toksoplazmozę, listeriozę i inne określone i nieokreślone.

V.1. Choroba z Lyme – borelioza.

Borelioza jest wieloukładową chorobą zakaźną wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi*. Jest to zakażenie odzwierzęce, przenoszone głównie przez kleszcze.

W analizowanym okresie zarejestrowano 15 przypadków boreliozy (zap. 40,20). W 2022 r. zarejestrowano 12 przypadków boreliozy (zap.31,97). W Polsce nastąpił wzrost zachorowań – odnotowano 25244 przypadki.

V.2. Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień.

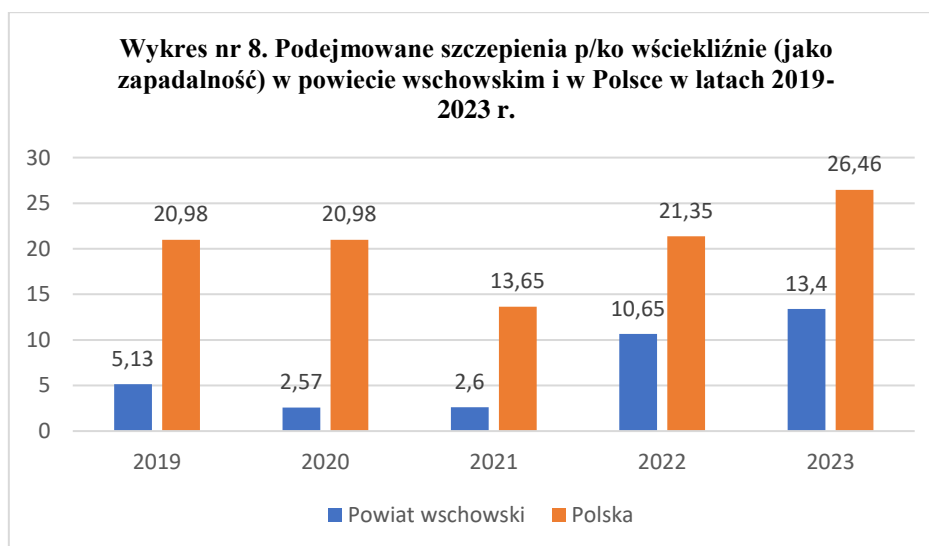
Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą wywołaną przez wirus neurotropowy, przenoszony na człowieka w następstwie pogryzienia bądź zanieczyszczenia uszkodzonej skóry lub błony

śluzowej śliną zakażonych zwierząt. U ludzi wirus ten atakuje układ nerwowy, co objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia kręgowego, które niemal zawsze prowadzi do śmierci. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie i domowe (tj.: psy, wilki, lisy, kojoty, psy dingo, nietoperze, a także wiewiórki i koty). Jedynym sposobem zapobiegania śmiertelnym skutkom zakażenia, jest jak najwcześniejsze wdrożenie szczepień p/wścieklicznie, a w szczególnych przypadkach zastosowanie również surowicy.

Decyzja lekarza o podjęciu szczepień p/wścieklicznie zawsze jest poprzedzona wnikliwym wywiadem epidemiologicznym. W przypadku braku możliwości poddania zwierzęcia przyżyciowej obserwacji weterynaryjnej lub przeprowadzenia badań wirusologicznej tkanki nerwowej, wykluczających wścieklicznę, wdrażane są szczepienia.

W roku sprawozdawczym do szczepień przeciwko wścieklicznie zakwalifikowano 5 osób. Dwie z nich zostały pogryzione przez psa i trzy przez kota. Dodatkowo zarejestrowano 32 pogryzień (zap. 85,75), przeprowadzono weterynaryjną przyżyciową obserwację zwierząt, w wyniku której wykluczono wścieklicznę.

Wykonywane szczepienia przeciwko wścieklicznie (wyrażone wskaźnikiem zapadalności) u osób narażonych, zamieszkałych w powiecie wschowskim w porównaniu do kraju przedstawia wykres nr 8.

VI. Inne jednostki chorobowe.

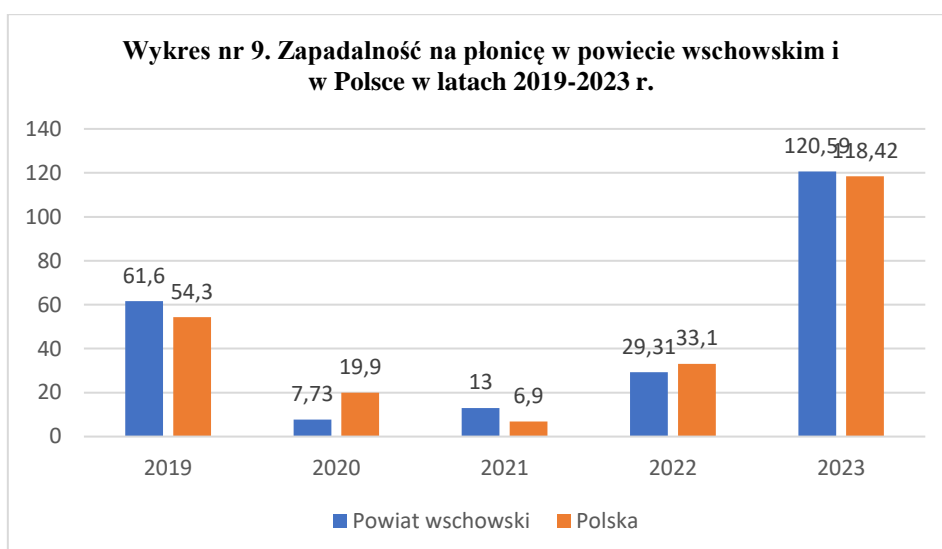
VI.1. Płonica.

Analiza sytuacji epidemiologicznej płonicy została przeprowadzona na podstawie indywidualnych zgłoszeń zachorowań nadsyłanych przez lekarzy lecznictwa otwartego.

W roku sprawozdawczym zanotowano 45 przypadków płonicy (zap. 120,59), w tym 5 osób wymagało hospitalizacji.

W roku porównawczym przypadków płonicy zarejestrowano 11 (zap. 29,31). Żadna z osób nie wymagała hospitalizacji.

W Polsce zapadalność na płonicę w okresie sprawozdawczym wyniosła 118,42– nastąpił więc znaczny wzrost przypadków tej choroby.

VI.2. Róża.

Róża jest jedną z chorób wywoływanych przez inwazyjne szczepy paciorkowców należących do rodzaju *Streptococcus pyogenes*. W 2023 r. zgłoszono 7 (zap. 18,76) przypadków tej choroby, żadna osoba nie wymagała hospitalizacji. W 2022 r. w powiecie wschowskim zgłoszono 9 przypadków róży.

VI.3. Gruźlica.

Zwalczanie gruźlicy realizowane jest przez wyodrębniony specjalistyczny pion chorób płuc i gruźlicy we współpracy z podstawową opieką zdrowotną. Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, którzy wstępnie rozpoznają gruźlicę u pacjentów, realizują także opiekę środowiskową. Nadzorowanym leczeniem chorych zajmują się specjalistyczne poradnie, do których pacjenci są kierowani przez lekarzy POZ. W roku sprawozdawczym zgłoszono 6 zachorowań na gruźlicę, w tym 4 osoby w ognisku domowym. Osoby z kontaktu z zakażonymi objęte zostały nadzorem lekarskim. W roku 2022 zgłoszono 3 zachorowania na gruźlicę w powiecie wschowskim.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania, podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i badaniom diagnostycznym.

VI.4. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*.

W roku 2023 na terenie powiatu wschowskiego zarejestrowano ogółem dwa zachorowania wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, które wymagały hospitalizacji, w tym 1 zachorowanie przebiegało pod postacią posocznicy, w 1 przypadku była to postać inna i nieokreślona. W roku 2022 nie zarejestrowano żadnego zachorowania wywołanego tym czynnikiem.

VII. SARS-CoV-2

W roku 2023 zarejestrowano 151 przypadków covid-19, w tym 19 osób wymagało hospitalizacji. Dla porównania w 2022 r. w powiecie wschowskim zarejestrowano 1567 zachorowań, w tym 154 osoby wymagały hospitalizacji.

VIII. Podsumowanie

W 2023 roku w powiecie wschowskim ogółem zarejestrowano 786 zachorowań na choroby zakaźne, współczynnik zapadalności (liczba nowych zachorowań na 100000 mieszkańców) wyniósł 2105. Z powodu podejrzenia bądź rozpoznania choroby zakaźnej hospitalizowano 91 osób.

W roku 2023 nastąpił spadek ilości zgłaszanych chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową w zakresie wirusowych zakażeń jelitowych (w 2023 r. zgłoszono 7 przypadków, natomiast w 2022 r. - 37 przypadki). Najczęstszym czynnikiem etiologicznym były rotawirusy (4 przypadki w roku 2023 i odpowiednio 16 przypadków rok wcześniej). W zakresie biegunek i zapaleń żołądkowo – jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w roku 2023 zarejestrowano 83 przypadki, w tym 12 u dzieci do lat dwóch. W zakresie bakteryjnych zatruc pokarmowych, których przyczyną były pałeczki jelitowe Salmonella również zarejestrowano spadek zachorowań. W 2023 r. zarejestrowano tylko 2 przypadki (zapadalność – 5,36), tj. o 5 mniej niż w roku 2022.

W zakresie bakteryjnych zakażeń jelitowych zgłoszone przypadki utrzymują się na tym samym poziomie. Czynnikiem etiologicznym powyższych zakażeń były bakterie z rodzaju Clostridioides difficile (3 zakażenia) oraz bakterie Campylobacter (2 zakażenia). Pozostałe zakażenia wywołane zostały przez nie określony czynnik (2 zachorowania).

W grupie chorób zakaźnych przenoszonych drogą krwi w powiecie wschowskim, w porównaniu do roku 2022 odnotowano wzrost liczby nowych przypadków WZW typu C z 2 przypadków w roku 2022 do 8 w roku 2023. Wzrost zachorowań odnotowano również w zakresie zachorowań na WZW B z 2 do 4 przypadków w roku 2023 .

Na terenie powiatu wschowskiego w roku 2023 zarejestrowano 1 nowe zakażenie wywołane wirusem HIV, przy 2 nowo wykrytych zakażeniach w roku 2022.

Na niskim poziomie utrzymywały się zachorowania, przeciwko którym prowadzona jest powszechna profilaktyka szczepienna. Nie zanotowano żadnego zachorowania na odrę, błonicę, krztusiec. Zarejestrowano jedynie 4 przypadki świnki.

W roku 2023r. w powiecie wschowskim potwierdzono laboratoryjnie oraz testami antygenowymi zachorowania na grypę u 62 osób, w tym w 2 przypadkach wykonano badania metodą molekularną PCR, natomiast u 60 osób grypę potwierdzono za pomocą testów antygenowych. Hospitalizacji z powodu grypy wymagało 17 osób.

Wzrosła liczba chorych na płonicę z 11 w roku 2022 do 45 w roku sprawozdawczym. Zgodnie z definicją stosowaną dla celów epidemiologicznych były to przypadki możliwe, rozpoznane przez lekarza jako płonica na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

W 2023 r. zmalała liczba zgłoszonych przypadków inwazyjnych zakażeń bakteryjnych zarejestrowanych po zakażeniu: Streptococcus pyogenes – 7 przypadków pod postacią róży, przy 9 zakażeniach w 2022r.

W okresie sprawozdawczym odnotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu z rokiem 2022. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 347 przypadków przy 186 zgłoszonych w 2022r.

Na terenie powiatu wschowskiego zarejestrowano 151 zachorowań na COVID-19, z czego 19 osób wymagało hospitalizacji (w 2022 roku było to 1567 zachorowań, w tym 54 osoby hospitalizowano).

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Na terenie powiatu wschowskiego funkcjonuje ogółem 38 podmiotów wykonujących działalność leczniczą i 1 szpital tj. Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33. W 2023r. przeprowadzono ogółem 23 kontrole placówek będących pod nadzorem.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą	Stan na 31.12.2023r
Szpital	1
Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	13
Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	2
Zakłady rehabilitacji leczniczej	1
Inne (zespoły pielęgniarek)	5
indywidualne praktyki lekarzy dentyków	6
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	11
RAZEM	39

Nowy Szpital we Wschowie ul. Ks. A. Kostki 33

W strukturach Nowego Szpitala we Wschowie funkcjonują oddziały: chirurgiczny, wewnętrzny, anestezjologii i intensywnej terapii, zespół bloku operacyjnego, pracownia endoskopowa, stacja dializ, hospicjum stacjonarne, zakład opiekuńczo-leczniczy i zakład rehabilitacji leczniczej.

W 2023r. w szpitalu przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, 1 kontrolę w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego Pseudomonas aeruginosa MBL+ w oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

W 2023r. wydano ogółem 3 decyzje administracyjne, w tym: 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń Stacji Dializ, Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Chirurgii, Wewnętrznym, Pracowni Fizjoterapii oraz 2 decyzje prolongujące termin wykonania obowiązków.

W szpitalu opracowano i wdrożono procedury postępowania zapobiegające szerzeniu się zakażeń. Nie stwierdzono uchybień w zakresie przestrzegania zasad aseptyki i dekontaminacji powierzchni i sprzętu.

Mandatów nie nakładano.

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

W 2023r. w ewidencji PSSE na terenie powiatu wschowskiego znajdowało się 38 podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w tym: 13 przychodni i poradni, 1 zakład rehabilitacji, 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych, 5 innych (zespoły pielęgniarek) oraz 11 praktyk zawodowych lekarzy i 6 praktyk lekarzy dentystów.

W 2023r. przeprowadzono 21 kontroli w/w placówek.

Wydano 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń poradni ginekologicznej w Sławie.

We wszystkich skontrolowanych placówkach opracowano, zaktualizowano i wdrożono procedury higieniczne zapobiegające szerzeniu się chorób zakaźnych i zakażeń.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

Szczepienia ochronne

W 2023 roku w powiecie wschowskim przeprowadzono 7 kontroli podmiotów leczniczych w zakresie szczepień ochronnych. Łącznie w ewidencji PPIS w Nowej Soli znajduje się 7 poradni podstawowej opieki zdrowotnej i szpital, w których wykonuje się szczepienia ochronne.

Kontrole zostały wykonane zgodnie z planem. Kryteria kontroli obejmowały ocenę stanu sanitarno – higienicznego punktów szczepień, realizację Programu Szczepień Ochronnych, zachowanie łańcucha chłodniczego w obiekcie i podczas transportu preparatów szczepionkowych oraz prawidłowe dokumentowanie wykonanych szczepień i prowadzenie dokumentacji związanej ze zgłaszaniem niepożądanych odczynów poszczepiennych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w w/w zakresie.

Analizę stanu uodpornienia dzieci i młodzieży przeprowadzono na podstawie sprawozdania rocznego na druku MZ-54 za 2023rok.

Osiągnięcie w tej populacji tzw. odporności zbiorowiskowej jest możliwe zwykle przy zaszczepieniu powyżej 90% populacji.

Stan uodpornienia dzieci i młodzieży w rocznikach przewidzianych do uodpornienia w 2023 i 2022 roku w powiecie wschowskim na dzień 31 grudnia 2023r. kształtował się następująco:

*dzieci urodzone w 2022r.

- 90,51% (pełne III-dawkowe szczepienie przeciw WZW typu B),

*dzieci urodzone w 2021r

- 99,60%-(pełne III-dawkowe szczepienie przeciw WZW typu B),

*dzieci urodzone w 2022r

- 98,02 (szczepienie pierwotne i uzupełniające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, haemophilus influenzae typu b

* dzieci urodzone w 2021r

- 93,28 (szczepienie uzupełniające przeciw błonicy, tężcowi krztuścowi, poliomyelitis, haemophilus influenzae typu b)

*dzieci urodzone w 2018 roku (6r.ż)

- 84,46 % (pierwsza dawka przypominająca szczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz polimielitis)

dzieci urodzone w 2017r. (7r.ż)

- 94,82 % (pierwsza dawka przypominająca szczepienia przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi oraz poliomyelitis)

*dzieci urodzone w 2018 r. (6r.ż)

- 85,83 % (szczepienie przypominające przeciw śwince, odrze, różyczce)

*dzieci urodzone w 2017 r. (7r.ż)

- 94,82 % (szczepienie przypominające przeciw śwince, odrze, różyczce)

* dzieci urodzone w 2010 r. (14r.ż)

- 91,57 % (druga dawka przypominająca szczepienia przeciw błonicy i tężcowi)

* dzieci urodzone w 2009 roku (15r.ż)

-97,85 % (druga dawka przypominająca szczepienia przeciw błonicy i tężcowi)

* młodzież urodzona w 2005 r. (18r.ż)

- 90,93% (trzecia dawka uzupełniająca szczepienia przeciw błonicy i tężcowi).

* młodzież urodzona w 2004 r. (19r.ż)

- 97,33% (trzecia dawka uzupełniająca szczepienia przeciw błonicy i tężcowi).

Stan uodpornienia dzieci przeciwko odrze, śwince i różyczce od 2 do 5r.ż w/g druku MZ-54 kształtuje się na poziomie 97,83% (szczepienia podstawowe)

Stan uodpornienia dzieci przeciwko odrze, śwince i różyczce od 6 do 14r.ż w/g druku MZ-54 kształtuje się na poziomie 96,78% (szczepienia przypominające

Źródłem powyższych danych są karty uodpornienia.

Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych istotną rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają tzw. szczepienia zalecane, z których skorzystać mogą osoby w różnym wieku w zależności od wskazań do stosowania danych preparatów szczepionkowych.

W 2023 roku spośród szczepień zalecanych wykonano szczepienia przeciwko następującym chorobom:

- p/ grypie - 1076 osób;
- p/ wirusowemu zapaleniu wątroby typu B – 192;
- p/ wirusowemu zapaleniu wątroby typu A- 30;
- p/ kleszczowemu zapaleniu mózgu -40;
- p/ inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis* -58;
- p/ zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego - 58
- p/ inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* – 10;
- p/ ospie wietrznej – 49.

Od czerwca 2023r. dwie przychodnie POZ realizują szczepienia przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV). W ramach tego program zaszczepiono 192 dzieci (dotyczy dzieci urodzone w 2010 i 2011r.).

W powiecie wschowskim 11 rodziców uchyła się od wykonania szczepień ochronnych.

W stosunku do nich podejmuje się następujące działania:

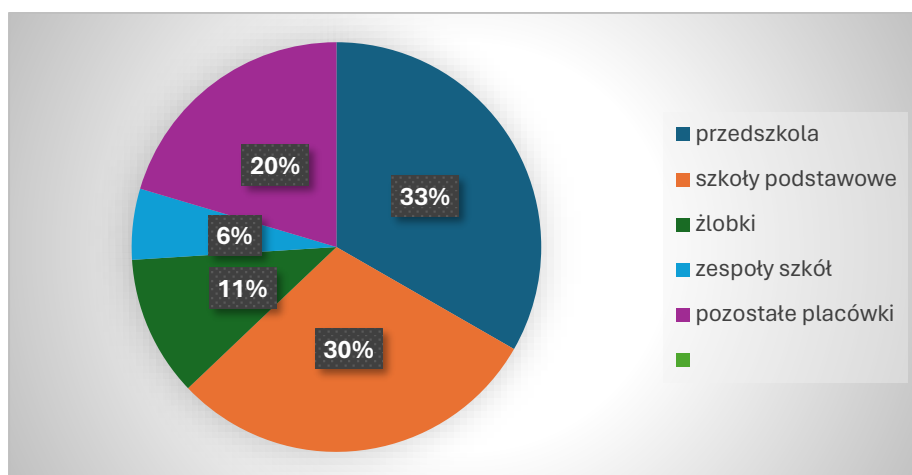
- z praktyk lekarzy rodzinnych wysłane są wezwania do wykonania obowiązku szczepień ochronnych; podczas wizyt domowych lekarze i pielęgniarki zachęcają rodziców do zaszczepienia swoich dzieci.
- z PSSE w Nowej Soli wysłano do rodziców uchylających się od szczepień 3 pisma edukacyjne wraz z materiałami edukacyjnymi.

III. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

1. Wprowadzenie

W roku 2023 do końca grudnia w ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowały się 54 stałe placówki oświatowo – wychowawcze na terenie powiatu wschowskiego, w tym: 6 żłobków, 18 przedszkoli, 16 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 3 zespoły szkół, 1 centrum szkolenia zawodowego, 1 internat, 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, 3 domy dziecka, 1 szkoła muzyczna, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, 1 placówka wsparcia dziennego.

Działania w zakresie higieny dzieci i młodzieży miały na celu zapewnienie bezpiecznych warunków i odpowiedniego standardu higienicznego do nauki, pobytu i do wypoczynku dzieci i młodzieży w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Inspekcja Sanitarna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku koncentrowała się na egzekwowaniu przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w celu ochrony zdrowia dzieci i młodzieży przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku szkolnym.

W ramach bieżącego nadzoru skontrolowano 43 placówki stałe, do których uczęszczało w sumie 3812 dzieci i młodzieży oraz 31 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży, z którego skorzystało 1537 uczestników. Przedmiotem przeprowadzonych kontroli placówek stałych była ocena funkcjonalności budynków, stanu technicznego, bieżącej

czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej, higieny procesu nauczania, dostępności infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, profilaktycznej opieki medycznej, dożywiania i warunków dla dzieci. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje administracyjne (w tym 1 decyzję prolongującą termin wykonania obowiązków). Wydano również 1 pozytywną opinię na prowadzenie placówki wsparcia dziennego w Szkole Podstawowej nr 1 we Wschowie.

2. Stan sanitarno-techniczny placówek

Żłobki i przedszkola

W 2023r. na terenie powiatu wschowskiego funkcjonowało 6 żłobków i 18 przedszkoli. W ramach nadzoru nad tymi placówkami przeprowadzono 24 kontrole sanitarne. Do poddanych kontrolom placówek uczęszczało w sumie 1499 dzieci.

Przedszkola posiadały wydzielone miejsca do zabawy, wypoczynku, nauki i spożywania posiłków, a zespoły sanitarne wydzielone były dla poszczególnych grup wiekowych.

W ramach sprawowanego nadzoru sprawdzano dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, odpowiednie zestawienie mebli, ich oznakowanie oraz stan techniczny i posiadanie certyfikatu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Szkoły

W 2023 roku w ewidencji znajdowały się 22 szkoły na różnych poziomach kształcenia w tym: 16 szkół podstawowych samodzielnych, 3 zespoły szkół., 1 liceum ogólnokształcące, 1 centrum szkolenia zawodowego, 1 szkoła muzyczna.

W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono 27 kontroli w 15 placówkach. Wydano decyzję prolongującą termin wykonania obowiązków dla LO we Wschowie oraz decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego w Szkole Podstawowej w Starym Strączu.

Podczas bieżących kontroli szkół dokonano również oceny warunków do utrzymania higieny osobistej. Celem tej oceny było sprawdzenie w ilu szkołach zapewnione są właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, poprzez zapewnienie w nich ciepłej, bieżącej wody przez cały rok szkolny, mydła w dozownikach, papieru toaletowego oraz możliwości osuszania rąk.

Wszystkie skontrolowane placówki podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacji (w tym 7 placówek posiada kanalizację miejscową) oraz zapewniały dostęp do bieżącej ciepłej wody w sanitariatach.

Inne placówki

W 2023r. w ewidencji znajdował się 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, 1 internat, 3 domy dziecka, 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne, 1 placówka wsparcia dziennego.

Przeprowadzono łącznie 6 kontroli w tych obiektach. Celem kontroli była ocena stanu technicznego mebli i sprzętu, stanu pomieszczeń higienicznosanitarnych, stanu aneksów kuchennych, stanu terenu placówki, w tym nawierzchni dróg, przejść i boisk oraz urządzeń i sprzętu placów zabaw. Nieprawidłowości sanitarno-techniczne stwierdzono w internacie CKU we Wschowie. Przed wydaniem decyzji na poprawę stanu sanitarno-technicznego zostały one usunięte.

3. Warunki pracy ucznia

Podczas kontroli oceniano dostosowanie stanowisk pracy uczniów do ich wzrostu, analizowano rozkłady zajęć lekcyjnych. Zwracano uwagę na oznakowanie mebli szkolnych i przedszkolnych, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny oraz posiadanie przez placówki certyfikatów potwierdzających spełnienie wymogów bezpieczeństwa.

Na prawidłowy rozwój ucznia wpływa także organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza planowanie nauki i wypoczynku. W związku z tym w 2023r. ocenie poddano tygodniowe rozkłady lekcji 132 oddziałów w 14 szkołach. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Zajęcia rozpoczynały się o stałej porze (różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina), różnica liczby godzin pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny.

Podczas kontroli zwracano również uwagę na to, czy w szkołach istnieje możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych w pomieszczeniach tych placówek. We wszystkich skontrolowanych placówkach taką możliwość zapewniono (w szafkach klasowych, na półkach lub szafkach indywidualnych na korytarzach).

4. Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na terenie powiatu wschowskiego spośród 15 placówek skontrolowanych w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, 6 posiadało gabinet do własnej dyspozycji, w 6 opiekę zapewniono w pomieszczeniu zastępczym, a w 3 opiekę zdrowotną zapewniono poza terenem szkoły w zakładach opieki zdrowotnej. Pielęgniarki sprawujące opiekę nad uczniami w wielu przypadkach obejmowały opieką więcej niż jedną szkołę w związku z czym odwiedzały placówki 1-2 razy w tygodniu, a czasem nawet raz na dwa, trzy tygodnie. Wykonywały m.in. testy przesiewowe, prowadziły działalność edukacyjną oraz profilaktykę próchnicy zębów. W 2 szkołach zorganizowano opiekę dentystyczną przy współudziale dentobusu, w 5 szkołach zawarto umowy z gabinetem stomatologicznym poza terenem szkoły. Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

5. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest jego aktywność fizyczna.

Na 15 skontrolowanych szkół, 7 placówek posiadało szkolny zespół sportowy, 3 placówki posiadały tylko boisko sportowe, 1 tylko salę rekreacyjno-zastępczą, 3 szkoły korzystały dodatkowo z infrastruktury do prowadzenia WF poza placówką np. z basenu, boiska sportowego czy sali gimnastycznej.

W dalszym ciągu istnieją szkoły, w których brak infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego lub zajęcia odbywają się na korytarzach komunikacyjnych.

6. Dożywianie dzieci i młodzieży

W 2023r. w 15 skontrolowanych szkołach zapewniono uczniom możliwość spożycia ciepłego posiłku w formie obiadów jedno- i dwudaniowych. Z tej formy dożywiania skorzystało ogółem 299 dzieci i młodzieży. Posiłki były przygotowywane na miejscu w 2 szkołach, dowożone

(catering) w 11 placówkach. W 13 szkołach organizowano śniadania dla 908 uczniów (warzywa, owoce, mleko). Z posiłków dofinansowywanych (obiadów) skorzystało 55 uczniów, co stanowi 18% ogółu dożywianych.

7. Warunki wypoczynku i rekreacji

W 2023 roku według elektronicznej bazy Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowanych zostało 48 turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Nie rejestrowano turnusów wypoczynku zimowego. W ramach nadzoru nad miejscami wypoczynku przeprowadzono 31 kontroli i skontrolowano 31 turnusów, na których wypoczywało 1537 dzieci i młodzieży.

Ocenie poddano warunki zdrowotne pobytu, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Kontrole wykazały, że placówki zostały przygotowane właściwie, a organizatorzy zapewnili bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku.

Podsumowanie

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych w 2023 roku placówek nauczania i wychowania oceniono w większości jako dobry.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono uczniom dostęp do bieżącej ciepłej wody, środków do dezynfekcji rąk i higieny osobistej.

Poprawie ulegają higieniczne warunki pracy ucznia w zakresie rozkładów zajęć oraz dostosowania stanowiska pracy ucznia. Sukcesywnie wymieniane są meble na nowe posiadające certyfikaty.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży nie budziły zastrzeżeń.

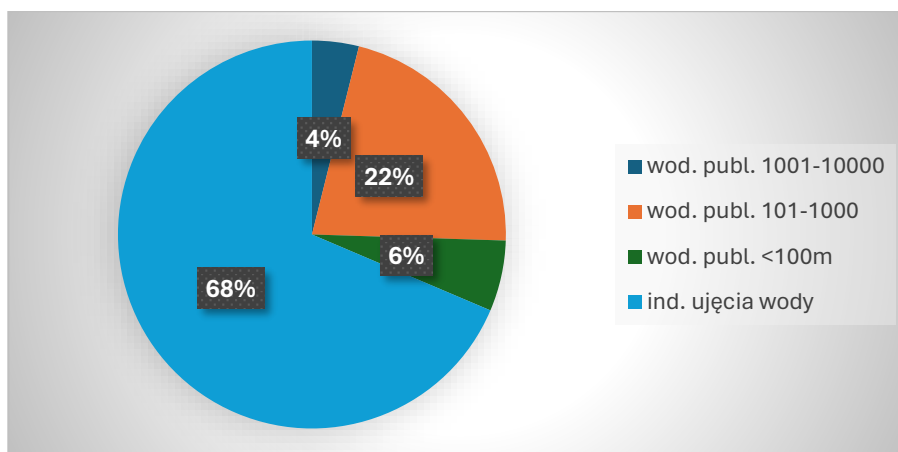
W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej.

IV. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

W 2023 roku z wody wodociągowej korzystało 35 862 osób, czyli ok. 94% mieszkańców powiatu. Mieszkańcy nie posiadający przyłączy do gminnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia korzystają z przydomowych indywidualnych ujęć wody.

W powiecie wschowskim nadzorem objętych było 16 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a także 35 indywidualnych ujęć wody. W grupie indywidualnych ujęć większość z nich stanowi źródło wody do spożycia dla ośrodków wypoczynkowych zlokalizowanych wokół jezior: Sławskiego, Lgińsko (Lgiń Duży), Tarnawskiego Dużego oraz Tarnawskiego Małego. Pozostałe ujęcia produkują wodę na potrzeby zakładów produkcyjnych zlokalizowanych w Sławie oraz we Wschowie.

Na terenie powiatu wschowskiego w odniesieniu do poprzednich lat stopień zwodociągowania uległ poprawie, gdyż niezwodociągowane do tej pory miejscowości, położone głównie w gminie Sława, wokół Jeziora Sławskiego zyskały nowo wybudowaną sieć wodociągową w miejscowościach takich jak Tarnów Jezierny, Lubiatów, Radzyń, Myszyniec, Tarnówek, Kuźnica Głogowska i Głuchów. Mieszkańcy tych miejscowości mogą sukcesywnie podłączać się już do nowego wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Rozbudowano również sieć wodociągową w obrębie samej miejscowości Sława w kierunku Radzyna.

W grupie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia produkujących wodę w ilości **od 1001 do 10000 m³/dobę** w analizowanym okresie sprawozdawczym znajdowały się 2 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj. wodociąg publiczny we Wschowie oraz w Lubogoszczy, zaopatrujące łącznie ok 19 000 osób. W roku 2023 w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody w obu wodociągach pobrano łącznie 16 próbek wody. Ponadto administratorzy w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody zlecieli do badań 23 próbki wody. W ciągu roku wydano łącznie 14 ocen o przydatności wody do spożycia.

W ciągu całego roku w/w wodociągi dostarczały odbiorcom wodę o jakości zgodnej z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294) pod względem parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów oceniono jako bardzo dobry. Opisywane stacje uzdatniania wody są nowoczesne, w pełni zautomatyzowane. W tej grupie obiektów wydane zostało jedynie 1 zalecenie dotyczące ujęcia wody w Lubogoszczy w zakresie wyczyszczenia i odmalowania metalowych kołnierzy instalacji w studzienkach studni głębinowych, na których miejscami widoczne były ślady rdzy. Zalecenie zostało wykonane, o czym poinformował pisemnie administrator wodociągu.

W grupie wodociągów publicznych produkujących wodę w ilości **od 101 do 1000 m³/dobę** zewidencjonowano 11 obiektów. Należą do nich stacje uzdatniania wody zlokalizowane w Szlichtyngowej, Starych Drzewcach, Kandlewie, Lginiu, Osowej Sieni, Przyczynie Górnej, Krążkowie, Starym Strączu Siedlnicy, Dębowej Łęce oraz Łupicach. Wszystkie wodociągi z tej grupy zostały skontrolowane, zarówno w trakcie planowanych kontroli stacji uzdatniania wody, jak i w trakcie poborów próbek wody.

Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów był dobry. W tej grupie obiektów nie była wydawana żadna decyzji dotycząca poprawy stanu technicznego infrastruktury wodnej.

W tej grupie obiektów w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody pobrano łącznie 50 próbek wody. Ponadto administratorzy w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody zlecieli do badań 56 próbek wody. Wydano w ciągu roku 75 ocen o przydatności wody do spożycia przez ludzi.

W odniesieniu do parametrów fizykochemicznych w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie poprawy jakości wody.

Kwestionowano natomiast jakość wody z uwagi na stwierdzenie obecności pojedynczych bakterii grupy coli (poniżej 10 jtk przy jednoczesnym braku obecności Escherichia coli oraz enterokoków kałowych) w następujących wodociągach publicznych: Przyczyna Górna, Siedlnica, Osowa Sień oraz Dębowa Łęka. Ponadto w przypadku wodociągu publicznego w Dębowej Łęce stwierdzono również przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C po 72h inkubacji.

Dla w/w wodociągów wydano oceny i komunikaty o warunkowej przydatności wody do spożycia. Mieszkańcy zaopatrywanych miejscowości zostali poinformowani o konieczności przegotowywania wody do picia i na potrzeby socjalno-bytowe poprzez komunikaty opracowane przez PPIS w Nowej Soli, które były rozdysponowywane poszczególnym administratorom wodociągów oraz właściwych organów samorządowych. Przeprowadzone działania naprawcze głównie polegające na dezynfekcji i płukaniu sieci wodociągowej skutkowały poprawą jakości wody pod względem mikrobiologicznym. Stwierdzone przekroczenia miały krótkotrwały charakter, wszczęte postępowania administracyjne zostały umorzone.

W grupie wodociągów publicznych produkujących <100 m³/dobę w roku 2023, zewidencjonowano 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę zlokalizowane w miejscowości Olbrachcice, Wygnańczyce oraz Kuźnica Głogowska. Wszystkie wodociągi z tej grupy zostały skontrolowane. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń stacji uzdatniania wody oraz studni stanowiących źródło wody dla zaopatrywanych obszarów był dobry.

W tej grupie obiektów pobrano łącznie 8 próbek wody nadzorowych. Kwestionowano 1 próbkę pod względem przekroczonego parametru mikrobiologicznego, tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C na poziomie >3000 jtk/1ml w sieci wodociągu publicznego w Wygnańczycach. Po przeprowadzonych przez administratora wodociągu działaniach naprawczych uzyskano poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym.

Pozostałe próbki odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294). W tej grupie wodociągów nie kwestionowano również jakości wody względem wyników z kontroli wewnętrznej realizowanej przez administratorów analizowanych obiektów (11 próbek). Ogólnie wydano 13 ocen o przydatności wody do spożycia.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli w 2023 roku na terenie powiatu wschowskiego znajdowało się **35 indywidualnych ujęć wody**. W trakcie 2023 r. siedem ujęć zostało podłączonych do wodociągów zbiorowego zaopatrzenia. Ujęcia te położone były na terenie gminy Sława i związane były w głównej mierze

z sezonowymi ośrodkami wypoczynkowymi – 3 ujęcia podłączone zostały do wodociągu publicznego w Lubogoszczy, natomiast 4 do Kuźnicy Głogowskiej.

Kontrole indywidualnych ujęć wody nie wykazały uchybień w zakresie stanu sanitarno-techniczny obiektów. Dla 2 indywidualnych ujęć wody wydano zalecenia względem stanu technicznego urządzeń - jedno dotyczyło indywidualnego ujęcia wody Centrum Sportu X-Fit w Sławie w zakresie wybialkowania ścian hydroforni, usunięcia zbędnych elementów z komory, a także usunięcia rdzy z drabinki prowadzącej do komory hydroforni, a także prowadzenia książki z zapisami dotyczącymi pracy urządzeń wodnych funkcjonujących. Drugie zalecenie dotyczyło Zakładu Produkcyjnego Kuźma w Sławie w zakresie usunięcia pojedynczych śladów rdzy na instalacji wodnej i śrubunku zbiornika hydroforowego funkcjonującego w suw ww. obiektu. Oba zalecenia zostały wykonane.

Osiem z 35 nadzorowanych ujęć stanowi źródło wody dla zakładów produkcyjnych z branży spożywczej. Pozostałe ujęcia zaopatrują w wodę ośrodki wypoczynkowe i małe obiekty gastronomiczne, zlokalizowane wokół jeziora Sławskiego i Tarnowskiego Dużego. W roku 2023 pobrano w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody 43 próbki wody, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej pobranych zostało 62 próbki. Jakość wody pod względem parametrów mikrobiologicznym kwestionowano z uwagi na: obecność bakterii grupy coli w liczbie <10jtk/100ml, przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22+2°C po 72 h inkubacji, a także stwierdzenie w badanych próbkach Escherichia coli i enterokoków kałowych.

W przypadkach stwierdzenia w badanych próbkach wody bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów wydawane były oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia i komunikaty informujące odbiorców do jakich celów woda może być używana w okresie trwania warunkowej przydatności. Przeprowadzone przez właścicieli ujęć działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody. Na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej po przeprowadzonych działaniach naprawczych, przywrócona została przydatność wody do spożycia dla tych ujęć.

W przypadku dwóch ujęć wydane były decyzje o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi i dotyczyły one Ośrodka Wypoczynkowego „Dąb” w miejscowości Dąb 2 koło Lubogoszczy oraz Centrum Sportu X-Fit w Sławie. Decyzje wydane były w oparciu o analizę sprawozdań z badań, na podstawie których w badanych próbkach wody stwierdzono enterokoki kałowe i przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w przypadku ujęcia X-Fit w Sławie oraz bakterii Escherichia coli w próbce wody pobranej z sieci wodociągowej OW Dąb w Lubogoszczy, przy czym obiekt ten pozostawał nieczynny i nie przyjmował gości hotelowych. W obu przypadkach podjęte przez właścicieli ujęć działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody. Przeprowadzone przez przedstawicieli PPIS w Nowej Soli kontrole potwierdzały wywiązywanie się właścicieli z obowiązków nałożonych decyzją. Na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej po przeprowadzonych działaniach naprawczych, przywrócona została przydatność wody do spożycia dla tych ujęć.

W odniesieniu do parametrów fizykochemicznych w tej grupie obiektów w roku 2023 nie prowadzono postępowań administracyjnych w sprawie poprawy jakości wody.

Nadzór nad ciepłą wodą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli w ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej w kierunku wykrywania bakterii Legionella sp. w 2023 r. przeprowadził badania w Nowym Szpitalu we Wschowie Sp. z o.o. ul. Ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa;

W obiekcie tym łącznie pobrano 12 próbek wody (4 w ramach kontroli urzędowej pobrane oraz 8 próbek w ramach kontroli wewnętrznej administratora obiektu). Analiza sprawozdań wykazała zgodność z wymaganiami rozporządzenia. Wydano 3 pozytywne oceny spełnienia wymagań dotyczących mikrobiologicznej jakości ciepłej wody użytkowej dla ww. obiektu.

Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

W roku 2023 w sezonie letnim zgłoszono do nadzoru 3 kąpieliska oraz 5 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Kąpieliska utworzone zostały zgodnie z uchwałą podjętą przez właściwe terenowo jednostki samorządu terytorialnego.

W miejscowości Sława funkcjonowały 2 kąpieliska zorganizowane przez Sławskie Centrum Kultury i Wypoczynku w Sławie przy ul. Odrodzonego Wojska Polskiego 19 na wodach Jeziora Sławskiego. Natomiast pierwotnie zgłoszone kąpielisko w Lginiu, zarządzane przez Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie na wodach Jeziora Lgińsko (Lgiń Duży) ostatecznie nie zostało otwarte w sezonie letnim 2023, z uwagi na przedłużające się prace budowlane związane z remontem drewnianego pomostu, funkcjonującego przy wydzielonym obszarze kąpieliska. Władze Gminy Wschowa mając na względzie bezpieczeństwo osób przebywających nad Jeziorem Lgińsko w miejscowości Lgiń, w trakcie sezonu kąpieliskowego utworzyły w pobliżu obszaru dotychczasowego kąpieliska miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Podczas sezonu kąpielowego skontrolowano stan techniczno-sanitarny wszystkich zgłoszonych obiektów. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że wszystkie obiekty były właściwie zorganizowane i przygotowane do sezonu letniego. Zapewniono dostateczną ilość koszy na odpady komunalne, dostęp do sanitariatów, zarówno stacjonarnych, jak i w postaci toalet typu TOI-TOI. W sanitariatach stacjonarnych kabiny ustępowe, umywalki, jak również kabiny prysznicowe w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Tablice informacyjne z regulaminem oraz aktualne oceny jakości wody umieszczone były w czytelnym dla użytkowników miejscu. W każdym z ww. nadzorowanych obiektów zapewniano opiekę ratowników. Czystość plaż wokół ww. akwenów wodnych była nadzorowana przez pracowników danego organizatora – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym aspekcie.

Organizatorzy kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli realizowali kontrolę wewnętrzną jakości wody zgodnie z harmonogramami, zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli.

Jakość wody w trakcie analizowanego sezonu kąpielowego poza jedną krótkotrwałą sytuacją, zarówno w kąpieliskach jak i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli zgodna była z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli.

W przypadku miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w Lginiu, którego organizatorem była Gmina Wschowa wydano decyzję o braku przydatności wody do kąpieli.

Decyzję wydano w oparciu o sprawozdanie z badań wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, w którym stwierdzono przekroczenie wartości dopuszczalnej enterokoków kałowych w liczbie > 1000 jtk/100 ml wody, co niezgodne jest z wymaganiami określonymi w części A załącznika nr 1, tabela I w/w rozporządzenia. W wydanym przez PPIS w Nowej Soli komunikacie poinformowano o zakazie kąpieli w tym miejscu do czasu uzyskania poprawy jakości wody. Kontrola obiektu przeprowadzona w związku z wydaną decyzją administracyjną nie wykazała nieprawidłowości. Wyniki badań laboratoryjnych próbki wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy obiektu wykazały, że woda w badanym zakresie odpowiada wymaganiom załącznika nr 1 ww. rozporządzenia, w związku z czym wydano komunikat oraz bieżącą ocenę o przydatności wody do kąpieli.

Podmioty działalności leczniczej.

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli funkcjonuje jeden obiekt wykonujący działalność leczniczą, polegającą na udzielaniu stacjonarnych świadczeń zdrowotnych - Nowy Szpital we Wschowie Sp. z o.o., ul. Ks. A. Kostki 33. W 2023 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową szpitala m. in. w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń zaplecza szpitalnego, tj. pomieszczeń porządkowych, pomieszczenia pro-morte, magazynu środków myjąco-dezynfekujących oraz ilości i asortymentu preparatów wykorzystywanych przez firmę wykonującą usługi porządkowe w szpitalu; oceny sposobu postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Obiekt zaopatrywany jest w wodę produkowaną przez wodociąg publiczny we Wschowie, której jakość jest monitorowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli i odpowiada wymogom obowiązującego rozporządzenia. Awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę stanowi indywidualne ujęcie wody Nowego Szpitala we Wschowie. W minionym roku pobrano jedną próbkę wody w ramach kontroli urzędowej i jedną w ramach kontroli wewnętrznej do badań laboratoryjnych z rezerwowego źródła, której wynik był zgodny z wymaganiami rozporządzenia. Przeprowadzona kontrola stanu sanitarno-technicznego urządzeń hydroforni wykazała, że posiadają one ślady rdzy, są zakurzone. Ściany z ubytkami tynku, posadzka z ubytkami płytek, kratka spustowa na posadzce zardzewiała. Mając na uwadze powyższe wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję, nakładającą na Nowy Szpital we Wschowie obowiązek usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, z terminem realizacji na 2024 r.

W obiekcie tym w 2023 r. przeprowadzono ponadto dwie kontrole sprawdzające. Wyegzekwowano w całości decyzję administracyjną z 2019 r, w punkcie dotyczącym doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian i sufitów ciągu komunikacyjnego w przyziemiu budynku, prowadzącego do Pracowni Rehabilitacji oraz do Pracowni Diagnostyki Obrazowej. Ponadto wyegzekwowano w całości decyzję administracyjną z 2021 r, w punkcie dotyczącym doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, podłóg i sufitów ciągu komunikacyjnego prowadzącego z części administracyjnej szpitala do Laboratorium szpitalnego.

W styczniu 2023 r. przeprowadzono również kontrolę sprawdzającą w związku z pismem strony o usunięciu części uchybień, stwierdzonych w trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2022 r. Nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami dotyczyły

niewłaściwego czasu wstępnego przechowywania odpadów o kodzie 18 01 03 w magazynie odpadów, w którym temperatura wynosiła powyżej 10° C - czas przekraczał 72 h, a także w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym część pojemników na odpady w niewłaściwym stanie technicznym, nieopisane kodem gromadzonych w nich odpadów, część pojemników jest bezkontaktowa, co powoduje brak możliwości bezpiecznego umieszczenia odpadów w pojemnikach bez narażania się na dodatkowy kontakt z tymi odpadami, nieoznakowane pojemniki transportowe do transportu wewnętrznego odpadów.

W wyniku kontroli sprawdzającej stwierdzono, że wskazane wyżej nieprawidłowości zostały usunięte w całości wobec czego postępowanie wszczęte w powyższej sprawie stało się w całości bezprzedmiotowe i zostało umorzone.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W powiecie wschowskim w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli znajduje się 160 obiektów użyteczności publicznej takich jak: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, obiekty hotelarskie, sportowe, cmentarze itp. W minionym roku skontrolowano 87 obiektów, wykonując 90 kontroli. Kontrole przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem kontroli na 2023 r. oraz w związku z wydawanymi decyzjami (kontrole sprawdzające) i kontrolami obiektów w celu objęcia ich nadzorem. Przeprowadzono również kontrole w związku ze zgłaszanymi interwencjami oraz nadzorem nad ekshumacjami. Każdorazowo ocenie poddawano stan techniczno-sanitarny obiektów, dostępność dla osób niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich, wyposażenie w środki sanitarne i dezynfekcyjne, a także sposób postępowania ze sprzętem używanym do utrzymania czystości bieżącej.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba		Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych ogółem	Liczba wydanych decyzji administracyjnych merytorycznych	Liczba wyegzekwowanych decyzji administracyjnych merytorycznych	Interwencje		Mandaty	
		ogółem (według ewidencji na terenie powiatu)	skontrolowanych					ogółem	obiekt	liczba ogółem	liczba interwencji zasadnych
1.	Ustępy publiczne	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0
2.	Domy Pomocy Społecznej	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Obiekty hotelarskie ogółem	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	27	13	13	0	0	0	0	0	0	0
5.	Zakłady fryzjerskie	34	15	17	2	0	0	0	0	2	500

6.	Zakłady kosmetyczne	30	26	27	1	0	0	0	0	1	100
7.	Zakłady odnowy biologicznej	7	4	4	0	0	0	0	0	0	0
8.	Gabinety tatuażu	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0
9.	Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej	8	5	5	1	0	0	0	0	1	200
10.	Dworce autobusowe	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0
11.	Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
12.	Tereny rekreacyjne	4	2	2	0	0	0	0	0	0	0
13.	Cmentarze	21	13	13	0	0	0	0	0	0	0
14.	Domy przedpogrzebowe	3	2	2	1	1	0	0	0	0	0
15.	Inne obiekty użyteczności publicznej	15	2	2	1	1	0	0	0	0	0
Ogółem		160	87	90	6	2	0	0	0	4	800

We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewniono właściwe postępowanie z nieczystościami stałymi i płynnymi poprzez właściwe zorganizowanie warunków gromadzenia nieczystości, jak i ich usuwania. Nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskich lub gromadzone w zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone są do punktów zrzutu przy gminnych oczyszczalniach ścieków. Odpady stałe odbierane są z obiektów na podstawie złożonej deklaracji dotyczącej gospodarowania odpadami komunalnymi do Związku Eko-Przyszłość w Nowej Soli i wywożone są na składowiska odpadów komunalnych.

W minionym roku przeprowadzono 52 kontrole zakładów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i innych obiektów, w których świadczone są usługi tego typu. W trakcie kontroli oceniano m.in.:

- stan techniczno-sanitarny pomieszczeń usługowych, sanitarnych, zaplecza i wyposażenia gabinetów,
- stan narzędzi używanych w trakcie świadczenia usług kosmetycznych, fryzjerskich;
- sposób prowadzenia procesów dekontaminacji, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użytku oraz ich przechowywanie;
- procedury higieniczne zapobiegające zakażeniom w trakcie wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanki w poszczególnych rodzajach obiektów;
- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi;
- postępowanie z bielizną jednorazową i wielokrotnego użytku;

- sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi;
- postępowanie z odzieżą osobistą i ochronną personelu;
- postępowanie ze sprzętem i środkami do utrzymywania czystości bieżącej w zakładach;
- dokumentację zdrowotną personelu.

W trakcie przeprowadzanych kontroli nałożono 3 mandaty karne na ogólną kwotę 620 zł w związku ze stwierdzonymi uchybieniami sanitarnymi – uchybienia dotyczyły braku czystości bieżącej w obiektach. Kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego poprzez usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Większość skontrolowanych obiektów to zakłady nowoczesne, po remontach. We wszystkich skontrolowanych obiektach prowadzona jest dezynfekcja narzędzi wielokrotnego użycia przy zastosowaniu środków dezynfekcyjnych o działaniu bakteriobójczym, wirusobójczym, grzybobójczym. Ponadto w zakładach świadczących usługi naruszające ciągłość tkanek narzędzia poddawane są procesom sterylizacji. W wyniku prowadzonych działań informacyjnych w trakcie poprzednio realizowanych kontroli sterylizacja narzędzi naruszających ciągłość tkanek w obiektach odbywa się przy użyciu autoklawów ciśnieniowo-parowych. Zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w rękawiczkach jednorazowego użytku przy pomocy sterylnych lub jednorazowych narzędzi. Obiekty wytwarzające odpady niebezpieczne posiadają zawarte umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na wywóz odpadów i ich utylizację. Odpady przechowywane są w warunkach chłodniczych, w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami.

W grupie obiektów hotelarskich i noclegowych znajdują się sezonowe i całoroczne ośrodki wypoczynkowe oraz inne obiekty noclegowe. W minionym roku skontrolowano 13 obiektów, nie stwierdzając uchybień. Kontroli każdorazowo poddawano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia w/w obiektów, postępowanie z bielizną pościelową, a także postępowanie z nieczystościami i odpadami komunalnymi.

Na terenie powiatu wschowskiego zgodnie z harmonogramem kontroli przeprowadzono kontrolę 1 Domu Przedpogrzebowym na terenie Cmentarza Komunalnego we Wschowie, w wyniku której stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny komór chłodniczych – elementy drewniane zmurszałe, z ubytkami, uszczelki na drzwiach zmurszałe, nie zapewniające właściwej szczelności oraz brak zachowania temperatury wymaganej przepisami. Wydano decyzję, nakazującą usunięcie nieprawidłowości z terminem realizacji w 2024 r.

Na terenie domu przedpogrzebowego funkcjonują trzy komory chłodnicze w dobrym sanitarno-technicznym. Ponadto wydano i wyegzekwowano zalecenie, dotyczące zapewnienia nieprzekłuwanych pojemników do gromadzenia odpadów o ostrych końcach w pomieszczeniu do przygotowywania zwłok.

W 2023 r. umorzono decyzję administracyjną wydaną w 2016r. dotyczącą poprawy stanu sanitarno-technicznego zaplecza sanitarnego basenu odkrytego we Wschowie. Decyzja ta była kilkakrotnie prolongowana z uwagi na brak środków finansowych potrzebnych na ten cel. Zarządca basenu w złożonym do PPIS w Nowej Soli wniosku zawarł informację, że środki finansowe pozyskane przez Gminę Wschowa okazały się być niewystarczające do pokrycia zaplanowanych do realizacji kompleksowych zadań modernizacyjnych. Z uwagi również na brak możliwości samodzielnego dofinansowania ww. zadania uzyskane środki przesunięto na realizację innego projektu. Zarządca obiektu nie jest tym samym w stanie określić czy i kiedy

dojdzie do remontu basenu, który pozostaje cały czas zamknięty do odwołania. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia złożone przez zarządcę basenu, a także w związku z tym, że obiekt od wielu lat pozostaje nieczynny decyzję umorzono. Jednocześnie administrator obiektu zobowiązał się do bezzwłocznego powiadomienia PPIS w Nowej Soli w przypadku ponownego uruchomienia obiektu.

W 2023 r. na terenie powiatu wschowskiego rozpatrywano interwencję dotyczącą działalności obiektu noclegowego. W wyniku podjętych czynności kontrolnych w obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarnych w wynajmowanych pokojach. Stan sanitarno-techniczny pokoi był bardzo dobry, posiadały one bezpośredni dostęp do bieżącej wody, a czystość bieżąca była zachowana. Gospodarka odpadami stałymi i nieczystościami płynnymi nie budziła zastrzeżeń, obiekt jest podłączony do kanalizacji miejskiej, a gospodarka nieczystościami stałymi realizowana jest zgodnie z okazaną do wglądu stosowną dokumentacją. Mając na uwadze powyższe interwencję uznano za bazzasadną.

Ponadto przeprowadzono 5 kontroli nadzorujących czynności ekshumacyjne, prowadzone przez wyspecjalizowane zakłady pogrzebowe – kontrole nie wykazały uchybień, oraz 3 kontrole imprez masowych w powiecie nowosolskim.

VI. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia.

I 1. Zakres nadzoru stanu sanitarnego.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W powiecie wschowskim w 2023 r. zostało zewidencjonowanych 679 obiektów.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 236 obiektów, wykonując łącznie 270 kontroli sanitarnych. Część z nich przeprowadzono w związku ze zgłoszeniami w systemie RASFF występowania produktów niebezpiecznych i koniecznością monitorowania postępowania podmiotów gospodarczych z tą żywnością. Ze względu na charakter powiatu wschowskiego (znaczna ilość miejscowości wypoczynkowych położonych nad jeziorami) przeprowadzone były kontrole ośrodków wczasowych i kolonijnych.

W postępowaniu pokontrolnym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli wydał 3 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów. Nałożono 9 mandatów na kwotę 1900 zł. za nieprawidłowe warunki sanitarno - higieniczne kontrolowanych obiektów. Najwięcej mandatów nałożono w obiektach obrotu żywnością, tj. 6 mandatów na kwotę 1300 zł.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był przez organy Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiat wschowski - 2023r. Wykaz nadzorowanych obiektów.

Nr obiektów wg MZ 48	Nazwa obiektów	liczba obiektów w ewidencji	Liczba nałożonych mandatów	Wartość nałożonych mandatów	Liczba wystawionych decyzji
2	Automaty do lodów	5			
4	Piekarnie	5			
5	Ciastkarnie	3	1	200	
6	Przetwornice owocowo-warzywne i grzybowe	2			
7	Browary i słodownie	1			
10	Zakłady garmażeryjne	1			
19	Wytwornice substancji dodatkowych	1			
09	Wytwornice wód mineralnych	1			
21	Inne wytwornice żywności	71			
22	Sklepy spożywcze	138	6	1300	1
23	Kioski spożywcze	2			
27	Inne obiekty obrotu żywnością	20			
24	Magazyny hurtowe	10			
25	Obiekty ruchome i tymczasowe	39			
26	Środki transportu	240			
28	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	82	1	200	
29	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	48	1	200	2
	Razem (obiekty żywnościowo-żywniowe)	669			
31	Wytwornice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1			
32	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	9			
	Razem obiekty przedmiotów użytku	10			
	Ogółem obiekty objęte nadzorem	679			

II Najczęściej stwierdzane uchybienia w najbardziej znaczących grupach obiektów.**II 1. Sklepy spożywcze**

Sklepy spożywcze to największa grupa nadzorowanych zakładów. W 2023 roku zarejestrowanych było 138 sklepów, z których skontrolowano 88 przeprowadzając 106 kontroli, nałożono 6 mandatów na kwotę 1300 zł. Wystawiono 1 decyzję administracyjną na poprawę stanu sanitarno-technicznego. Pobrano 12 prób do badań laboratoryjnych z czego

jedna z nich była kwestionowana. Z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego stężenia karbaminianu etylu zakwestionowano pobraną do badań śliwownicę.

Najczęściej występujące uchybienia sanitarno-higieniczne:

- brak właściwej segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak czystości bieżącej w pomieszczeniach sklepów oraz ich otoczeniu;
- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości;
- brak aktualnych zapisów w prowadzonych rejestrach Dobrych Praktyk Higienicznych;

II 2. Piekarnie

Nadzorem sanitarnym objętych jest 5 zakładów, z których skontrolowano 3 przeprowadzając w nich 4 kontrole. W zakładach opracowany i wdrożony jest system HACCP oraz procedury i rejestry Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych.

II 3. Ciastkarnie

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się 3 ciastkarnie, skontrolowano 3, przeprowadzając w nich 4 kontrole. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych oraz sanitarno-technicznych.

II 4. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

W 2023 roku nadzorowane były 82 zakłady (ogólnodostępne restauracje, kawiarnie, bary, smażalnie, punkty gastronomiczne, pijanie), skontrolowano 49 zakładów, wykonując 52 kontrole, nałożono 1 mandat na kwotę 200 zł za niewłaściwy stan higieniczny pomieszczeń oraz brak segregacji w urządzeniach chłodniczych. W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego największą grupę stanowią punkty małej gastronomii.

II 5. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego.

Do tej grupy obiektów zaliczamy: stołówki w domach wczasowych, w szkołach, przedszkolach, żłobkach, szpitalach. W 2023r. w ewidencji znajdowało się 48 obiektów. Skontrolowano 40 zakładów, przeprowadzając w nich 47 kontroli.

Podczas sprawowania bieżącego nadzoru przez pracowników PPIS dokonywana była ocena jadłospisów zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami żywieniowymi, a także ocena sposobu podawania informacji o składnikach alergicznych. Wszystkie oceniane jadłospisy układane były zgodnie z zasadami właściwego doboru produktów zgodnie z piramidą żywienia, kolorystyką doboru potraw, niepowtarzalnością posiłków w dekadzie, miesiącu oraz normami żywienia.

W placówkach oświatowych nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących zasad racjonalnego żywienia. W jednym zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego w systemie cateringowym wydano zalecenia dotyczące poprawy jadłospisu.

W tej grupie obiektów wydano dwie decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego.

II 6. Kontrole problemowe.

W 2023 r. zostały przeprowadzone kontrole:

- w związku z nieprawidłowościami dotyczącymi żywności (głównie warzyw, owoców miękkich), pochodzącej z UE oraz z krajów trzecich wprowadzanych do obrotu w super i hipermarketach. W czasie kontroli sprawdzano identyfikację produktów, zgodność dokumentów towarzyszących, warunki przechowywania oraz terminy przydatności do spożycia;
- w zakresie warunków magazynowania oraz znakowania wód butelkowanych;
- w związku z podejrzeniem, że importowane z Ukrainy zboże przeznaczone na cele techniczne może zostać wprowadzone do obrotu z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne.

W czasie kontroli w piekarniach sprawdzano dokumenty dostawy mąki;

III Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W ramach nadzoru nad żywnością w 2023 roku pracownicy pionu higieny żywności pobrali na terenie powiatu wschowskiego 22 próby żywności. Jedną z nich zakwestionowano z uwagi na przekroczenie dopuszczalnego stężenia karbaminianu etylu w śliwownicy.

IV Powiadomienia w systemie RASFF i RAPEX

Na bieżąco podejmowano działania monitorujące obecność w obrocie i wycofywanie z rynku produktów niezgodnych z wymogami prawa żywnościowego, zgłoszonych do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt - RASFF.

V Zgłaszane interwencje.

Zgłoszonych zostało 12 interwencji, w tym 1 zgłoszenie były zasadne. Tematyka zgłaszanych interwencji dotyczyła m.in.: wystąpienia objawów chorobowych po spożyciu posiłku, niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, w tym sprzedaży art. spożywczych po terminie przydatności do spożycia oraz z oznakami zepsucia.

VI Współpraca z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii we Wschowie z siedzibą w Ślawie oraz Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, które dotyczyły bezpieczeństwa produkowanej żywności w zakładach produkcji pierwotnej, a także 2 kontrole wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną dotyczącą pochodzenia mięsa wieprzowego i przetworów oraz dziczyzny.

Podsumowanie:

1. Stan sanitarny obiektów żywnościowo – żywieniowych w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymuje się na zbliżonym poziomie.
2. W celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa żywności i żywienia, niezbędna jest kontynuacja nadzoru sanitarnego w zakresie:
 - prawidłowego stanu sanitarno – technicznego obiektów;
 - zachowania właściwych warunków magazynowania i sprzedaży środków spożywczych;
 - prowadzenia prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji;

- prawidłowego znakowania wyrobów gotowych;
 - kontroli surowców i wyrobów przez producentów, w tym określenie częstotliwości badań właścicielskich;
 - przestrzegania zasad higieny osobistej personelu oraz stanu zdrowia osób mających kontakt z żywnością;
 - właściwych kwalifikacji pracowników i ich szkoleń;
 - zapewnienia możliwości śledzenia pochodzenia produktów;
 - zapewnienia ciągłości monitoringu zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
 - skutecznego stosowania przez przedsiębiorców w obiektach żywności i żywienia systemów kontroli wewnętrznej – zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP.
3. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcją Weterynaryjną przebiegła prawidłowo;
4. Na bieżąco podejmowano działania monitorujące obecność w obrocie i wycofywanie z rynku produktów niezgodnych z wymogami prawa żywnościowego, zgłoszonych do Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – RASFF.

VII Warunki higieniczno-sanitarne środowiska pracy

Celem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie higieny pracy jest ochrona pracowników przed niekorzystnymi skutkami narażenia na czynniki pochodzenia chemicznego, fizycznego i biologicznego w środowisku pracy. Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad warunkami pracy kontrolując przestrzeganie przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy oraz zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany przez pion higieny pracy obejmował kontrolę przestrzegania przepisów m.in. z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzenia profilaktycznych badań lekarskich, występowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy, produktów biobójczych, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz środków zastępczych, a także oceny ryzyka zawodowego. Plan pracy obejmował też programy wieloletnie, tj. ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach rządowego „programu Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009 – 2032”.

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w 2023r. znajdowało się 76 zakładów pracy (78 w roku 2022), zatrudniających ogółem 3516 pracowników (3672 w 2022 r.).

W 2023 r. przeprowadzono 41 kontrole w zakładach pracy zatrudniających łącznie 2251 pracowników.

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m.in.

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- nadzór nad produktami biobójczymi,
- nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3,
- nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
- nadzór nad detergentami.

Na terenie powiatu wschowskiego przekroczenie norm higienicznych wystąpiło w 20 zakładach pracy. Ogółem w przekroczeniu normatywów higienicznych pracowały 179 osób (niektóre osoby są równocześnie narażone na hałas i wibrację lub hałas i pyły).

Najwięcej osób narażonych jest w środowisku pracy na działanie ponadnormatywnego hałasu - na hałas narażonych jest 173 osoby.

Ponadto stwierdza się przekroczenie poziomu wibracji – narażonych jest 17 osób. Natomiast w przekroczeniu stężenia pyłu pracuje 1 osoba.

Najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach, podobnie jak w latach ubiegłych był ponadnormatywny hałas.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowane były na wyegzekwowanie od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy. Pracodawcy zobligowani byli również do opracowania i następnie wdrażania w życie programów działań organizacyjno – technicznych zmierzających do obniżenia poziomu hałasu lub drgań mechanicznych.

W wyniku tych działań 2 zakłady obniżyły stężenia pyłu i 1 zakład stężenia czynników chemicznych jednocześnie poprawiając warunki pracy dla 72 pracowników.

W 2023 r. w obszarze kosmetyków pion higieny pracy skontrolował 3 obiekty zajmujące się obrotem produktów kosmetycznych. W wyniku tych działań wystawiono 1 decyzję administracyjną na obiekt typu „chiński market” nakazującą między innymi zaprzestania sprzedaży i wycofania z obrotu produktów kosmetycznych zawierających w swym składzie niedozwoloną substancję Butylhenyl metylpropional (lilial).

Choroby zawodowe

W roku 2023 w powiecie wschowskim nie stwierdzono chorób zawodowych.

Podsumowanie

W wyniku działalności kontrolnej pionu higieny pracy w 2023 roku przeprowadzono 41 kontroli w zakładach pracy zatrudniających 2251 pracowników.

Przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 20 zakładach pracy, w których narażonych było 179 osób.

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych w 3 zakładach pracy obniżono stężenia czynników szkodliwych jednocześnie poprawiając warunki pracy dla 72 pracowników.

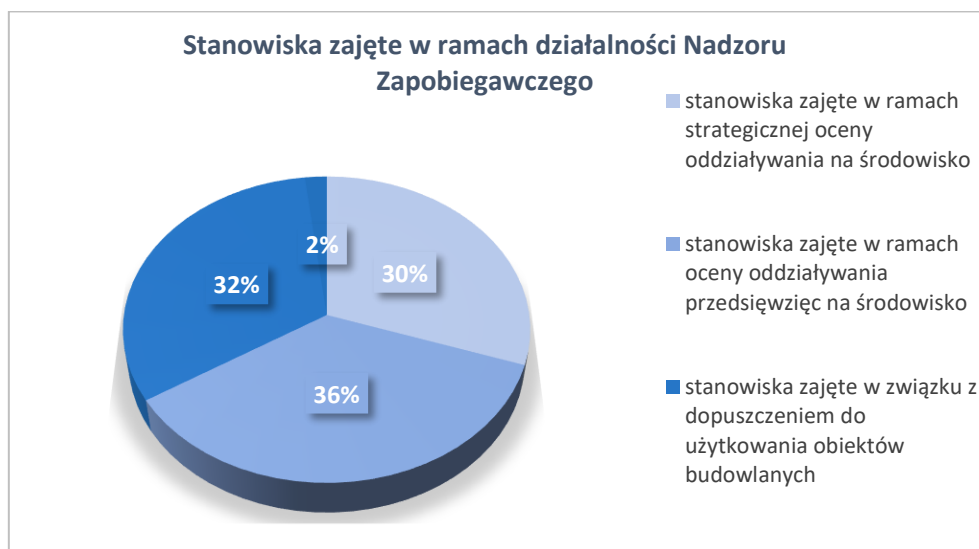
W 2023 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększono nacisk na kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, produktami biobójczymi oraz produktami kosmetycznymi.

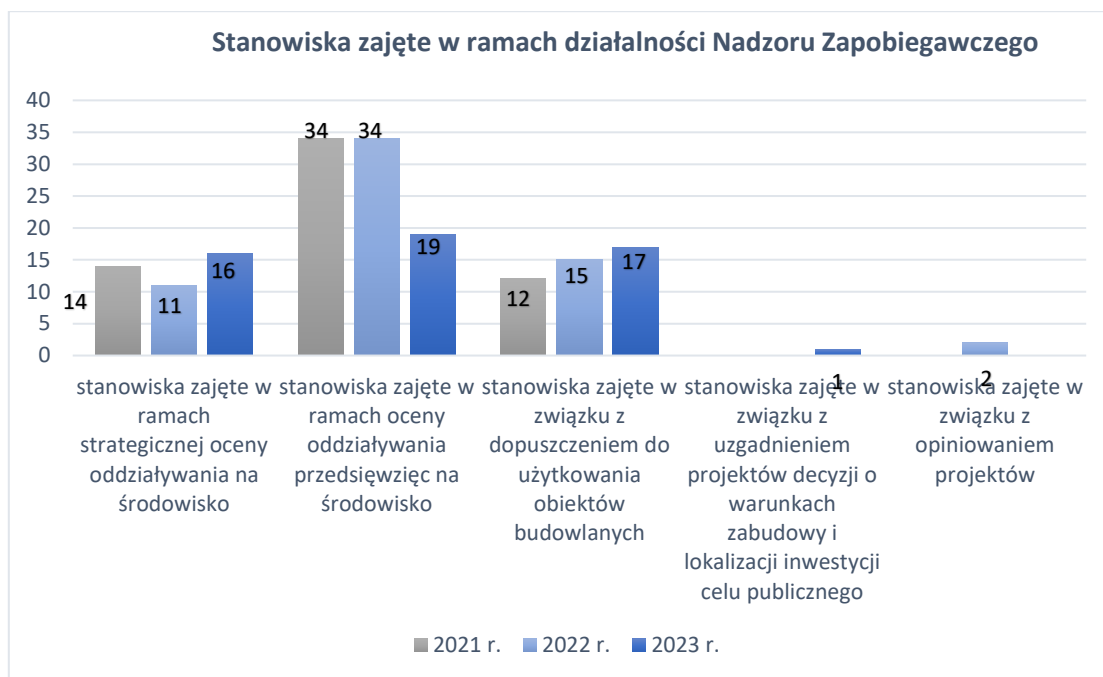

VIII. Ocena stanu sanitarnego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

Zakres wykonywanych zadań

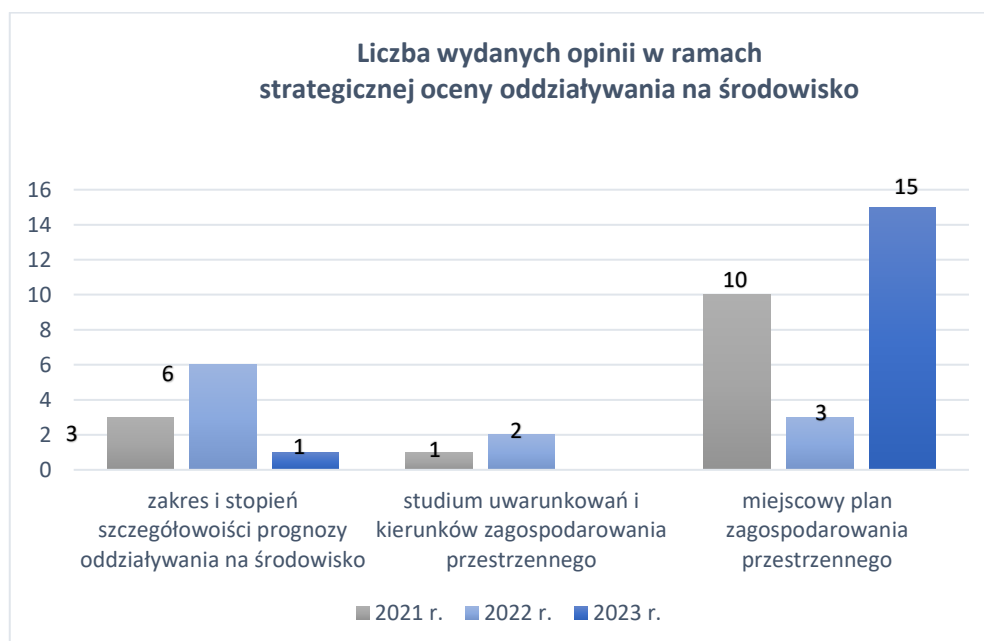
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w ramach swojej działalności wykonuje zadania pod kątem spełnienia warunków higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania, lokalizowania i realizacji inwestycji, a także na etapie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych. Duże znaczenie w powyższym zakresie ma udział w procedurach przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzez kompleksową ocenę dokumentów o charakterze planistycznym pod kątem wpływu planowanych zamierzeń na zdrowie i życie ludzi. Czynności prowadzone w ramach Nadzoru Zapobiegawczego wynikają z obowiązujących przepisów prawa i podejmowane są na wniosek Inwestorów lub w związku z wystąpieniami właściwych organów prowadzących ww. postępowania.

1. Stanowiska zajęte w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

W ramach Nadzoru Zapobiegawczego wydawane są opinie związane ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.

W 2023 r. zostały wydane następujące opinie:

1 opinia dotycząca zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, która ma zostać sporządzona dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

15 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym **8** opinii negatywnych. Opinie dotyczyły głównie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową wielorodziną, usługową, produkcyjno-

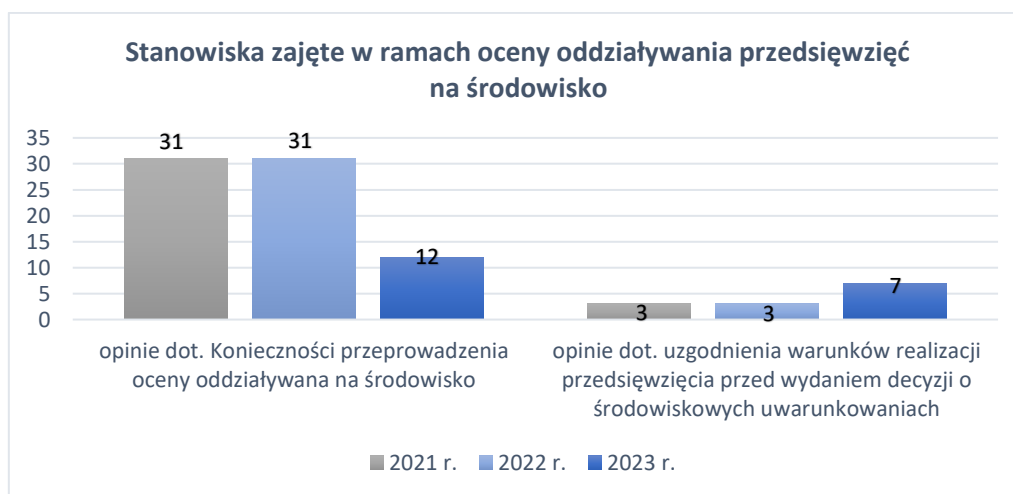
usługową, kultu religijnego, produkcyjno-usługową, usług sportu i rekreacji, terenów rolnictwa z zakazem zabudowy, terenów wód powierzchniowych komunikacji kolejowej, terenów usług lub garaży, terenów rolnych, terenów zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, terenów infrastruktury elektroenergetycznej, terenów zieleni urządzonej, terenów leśnych, terenów zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej, tereny usług publicznych, terenów cmentarzy, tereny eksploatacji surowców naturalnych, terenów aktywności gospodarczej, terenów usług lub produkcji przemysłowej lub składów i magazynów.

Negatywne opinie zostały wydane ze względu na m.in. dopuszczenie spalarni odpadów na terenie usytuowanym na GZWP, a także w małej odległości od ujęcia wody (ok. 300m), ze względu na lokalizację zabudowy usługowej i produkcyjnej tuż przy terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, nie wykluczając realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i nie definiując jakie usługi mogą być na tym obszarze realizowane, na lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług w niewielkiej odległości od fermy drobiu oraz usytuowania na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nieuregulowanego prawnie składowiska są zużytych opon, tzw. „dzikie wysypiska”, na brak wyznaczenia strefy ochrony sanitarnej cmentarza.

2. Stanowiska zajęte w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

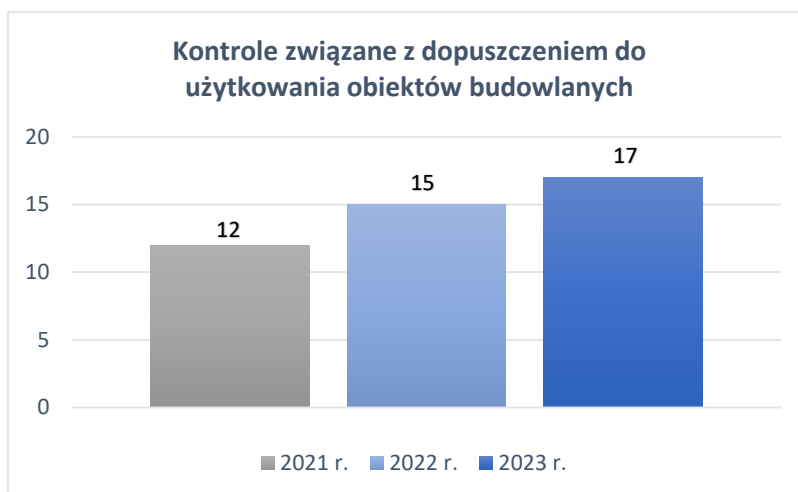
W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko wydano **12** opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W tym 5 opinii o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko z określeniem zakresu raportu. Opinie dotyczyły m.in. obiektów takich jak: drogi, elektrownie fotowoltaiczne, sieci kanalizacji sanitarnej, zbiorniki wodne.

Wydano również **7** opinii dotyczących uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport o oddziaływaniu na środowisko jest obligatoryjny bądź może być wymagany. Opinie dotyczyły m.in. rozbudowy drogi powiatowej, przebudowy z rozbudową dróg powiatowych, realizacja paneli fotowoltaicznych, budowy obwodnicy miejscowości Wschowa i Dębowa Łęka w ciągu drogi krajowej nr 12, budowy sieci kanalizacji sanitarnej, wykonania dwóch zbiorników wodnych - stawów rybnych.

Ponadto w ramach spraw dotyczących wydania opinii dotyczących warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w 2023 r. wpłynął 1 wniosek dotyczący zmian techniczno-reorganizacyjnych zakładu zajmującego się zbieraniem i przetwarzaniem odpadów we Wschowie, dla którego w ramach postępowania wyjaśniającego tutejszy organ wezwał do uzupełnień Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a opinia zostanie wydana w 2024 r.

3. Sekcja Nadzoru Zapobiegawczego przeprowadziła 17 kontroli związanych z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych, w następstwie których wydano opinie.

Podczas kontroli dokonywano oględzin zrealizowanych obiektów budowlanych. Oceniano przede wszystkim zgodność wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym oraz wymogami higieniczno-sanitarnymi.

Przedmiotem odbiorów były obiekty o zróżnicowanym charakterze, m.in.: budynek pogrzebowy, pawilony usługowe, budynki usługowe i handlowe, warsztat samochodowy, chłodnia w zakładzie przetwórstwa mięsa, budynek mieszkalno-usługowy, Franciszkański Ośrodek Reintegracji – OIKOS, hala magazynowa z częścią socjalną, Środowiskowy Dom Samopomocy.

4. Uzgodnienia warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego

W związku z wrześniową zmianą ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w myśl art. 53 ust. 4 pkt 2a, projekt decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego uzgadniany jest również z organami państwowej inspekcji sanitarnej. W 2023 r. wydano 2 uzgodnienia w formie postanowienia dla projektów decyzji o warunkach zabudowy. Projekty decyzji o warunkach zabudowy dotyczyły budowy budynku usługowego - zakładu stolarskiego oraz lokalizacji instalacji do przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne wraz z punktem zbierania odpadów.

5. Inne zagadnienia

W ramach spraw różnych zajęto 3 stanowiska, które dotyczyły m.in.:

- zwrotu wniosku o wydanie opinii w sprawie stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, ze względu na brak kompetencji

dla przedsięwzięć wymagających wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego,

- 2 - krotnie poinformowano pismem Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego we Wschowie o wycofaniu zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania,

IX. Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej

Państwowa Inspekcja Sanitarna koordynuje, prowadzi, nadzoruje i organizuje działalność oświatowo-zdrowotną w celu kształtowania postaw oraz zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- pobudza aktywność społeczną na rzecz własnego zdrowia,
- inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć mających zaznajomić społeczeństwo z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, z zasadami higieny i racjonalnego żywienia,
- udziela porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- ocenia działalność oświatowo-zdrowotną prowadzoną przez placówki oświatowo-wychowawcze oraz środki masowego przekazu, zakłady opieki zdrowotnej, inne zakłady, instytucje i organizacje oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Nowej Soli koordynuje krajowe, wojewódzkie i lokalne interwencje programowe i nieprogramowe, kierowane do placówek nauczania i wychowania i zakładów opieki zdrowotnej. Realizuje działania z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w tych placówkach na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023r., poz. 338 ze zm.).

W 2023r. kierunki podejmowanych działań wynikały z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, założeń Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, ogólnopolskich programów polityki zdrowotnej, oraz z sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych mieszkańców. W roku 2023 dotyczyły:

- zapobiegania nowotworom,
- profilaktyki nadwagi i otyłości,
- profilaktyki higieny osobistej,
- profilaktyki uzależnień, szczególnie ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu oraz e- papierosów, uzależnień od energetyków.

DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA, WIZYTACJE

W celu skutecznej realizacji zadań określonych w poszczególnych programach, pracownicy pionu promocji zdrowia monitorowali wdrażane interwencje oraz prowadzili działalność edukacyjną poprzez organizację szkoleń i porad.

Tematyka dopasowywana była do specyfiki grupy odbiorczej, do której kierowane były działania edukacyjne.

Adresatami byli koordynatorzy szkolni programów edukacyjnych (nauczyciele, pedagodzy szkolni).

Ogółem w 2023 roku w powiecie wschowskim przeprowadzono: 18 wizytacji.

Wizytacje stanowiły element monitorowania interwencji programowych.

Obejmowały ocenę sposobu wdrożenia realizowanych programów, analizę podejmowanych działań oraz ich efekty. W czasie wizytacji dokonywana była także diagnoza potrzeb zdrowotnych środowiska, inaugurowane były kolejne edycje programów oraz przekazywane materiały edukacyjne do realizacji poszczególnych programów edukacyjnych.

REALIZOWANE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Cel programu to zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu w Polsce poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (bierne i aktywne palenie), profilaktyka w zakresie szkodliwości używania e- papierosów.

Działania:

Promowanie zdrowego stylu życia, bez nałogu palenia w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu (31 maj). Informacje na ten temat umieszczane były na stronie internetowej PSSE w Nowej Soli oraz w mediach społecznościowych Facebook. Dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych, a także przeprowadzenie zajęć profilaktyczno - edukacyjnych połączonych z warsztatami dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

adresowany do 6-letnich dzieci w przedszkolach oraz ich rodziców i opiekunów.

Celem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Realizacja programu w przedszkolach odbywała się poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego oraz scenariusza zajęć dla nauczycieli.

W programie wzięło udział 10 przedszkoli; 296 dzieci objęto programem.

Działania:

- dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych,
- upowszechnienie programu przez co pozyskano nowe placówki do realizacji programu.
- profilaktyczno - edukacyjne dla dzieci na temat zasad zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Celem programu skierowanego dla klas IV i starszych szkół podstawowych było zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu, propagowanie zdrowego stylu życia.

W ramach akcji zorganizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych na temat szkodliwości palenia papierosów oraz e – papierosów, a także rozdysponowano materiały oświatowo - zdrowotne do szkół.

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania XVI edycja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego Trzymaj Formę

Celem programu było pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka:

- edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków, pogłębienie wiedzy w zakresie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka,
- dostarczanie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach,
- kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną.

Realizacja programu w szkołach podstawowych

Działania:

- przeprowadzono narady metodyczne z koordynatorami szkolnymi,
- organizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne połączone z warsztatami dla uczniów,
- w Szkole Podstawowej w Ciosańcu przeprowadzono konkurs wiedzy: Trzymaj Formę - „Zdrowie z Pasją”, fundatorem nagród była Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nowej Soli.
- dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych.

Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów

Cel: zmniejszenie liczby zachorowań na raka piersi i raka szyjki macicy poprzez propagowanie profilaktyki wśród kobiet oraz dziewcząt. Profilaktyka dla uczniów szkoły średniej na temat profilaktyki nowotworu jąder.

Działania:

- dystrybucja materiałów edukacyjnych do realizacji programu, popularyzujących zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem.
- działania informacyjne poprzez media społecznościowe tj. Facebook.
- zorganizowano wykłady z warsztatami dla uczennic szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych,
- dystrybucja materiałów oświatowo - zdrowotnych.

Program edukacyjny z zakresu profilaktyki nowotworów skóry „Znamie! Znam je?”

adresowany do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którego celem było zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka - jednego z najbardziej agresywnych nowotworów skóry, a także zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem.

W ramach programu zorganizowano szkolenie metodyczne dla nauczycieli; koordynatorów szkolnych, narady metodyczne z koordynatorami szkolnymi, a także zorganizowano zajęcia profilaktyczno – edukacyjne dla uczniów.

Wojewódzki program edukacyjny Z higieną za Pan brat

Celem programu była promocja podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci 6-letnich uczęszczających do przedszkoli oraz uczniów klas I-II szkół podstawowych, z wykorzystaniem fantomu szczęki ze szczoteczką,

-zapobieganie chorobom zakaźnym,
-propagowanie podstawowych zasad higieny osobistej, z wykorzystaniem fantomu szczęki,
Działania:

- w ramach bieżącego nadzoru proponowano placówkom szkolnym i przedszkolnym udział w programie, poprzez popularyzowanie zasad higieny osobistej,
- dystrybuowano materiały w postaci ulotek do placówek realizujących program, prezentacja multimedialna dla nauczycieli i rodziców.

REALIZOWANE INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Kampania edukacyjna „Bezpieczne i zdrowe ferie/ wakacje”

Celem kampanii było propagowanie wiedzy z zakresu szeroko pojętego zdrowego stylu życia oraz higieny bezpieczeństwa i wypoczynku uczestnikom i organizatorom zorganizowanych form wypoczynku letniego.

Podczas akcji letniej rozpowszechniano materiały edukacyjne z zakresu dopalaczy, profilaktyki chorób odkleszczowych, nowotworów, prawidłowego odżywiania się. Przeprowadzono spotkania profilaktyczno – edukacyjne dla uczestników obozu w Lginiu oraz Wygnańcycach.

Profilaktyka w zakresie zapobiegania uzależnieniu od środków psychoaktywnych, w tym dopalaczy

Celem programu była edukacja w zakresie skutków zdrowotnych wynikających z zażywania dopalaczy;

Program realizowany był poprzez przeprowadzanie wykładów dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, a także rozpowszechnianie materiałów oświatowo – zdrowotnych.

Informacje na ten temat umieszczane były również w mediach społecznościowych oraz dystrybuowane w formie ulotek podczas akcji letniej.

Kampania edukacyjna „Żyj pełnią życia bez energetyka”

Celem kampanii było upowszechnienie wiedzy na temat zagrożeń dla zdrowia wynikających z powodu spożywania energetyków, omówienie negatywnych skutków picia napojów energetyzujących, przedstawienie zdrowych zamienników.

Program realizowano poprzez organizowanie zajęć profilaktyczno - edukacyjnych dla uczniów w szkołach, podczas których przedstawiano prezentację multimedialną i film edukacyjny.

Informacje na ten temat umieszczane były również w mediach społecznościowych.

Rozpropagowano również informację o organizowanym wojewódzkim konkursie na mem: „Żyj pełnią życia bez energetyka”. Materiały edukacyjne z tego zakresu były dystrybuowane w podległych placówkach oświatowych.

Podsumowanie

Działania pionu Promocji Zdrowia dotyczyły aktualnych problemów zdrowotnych w podległych placówkach szkolnych, które na zasadzie bieżącej współpracy zgłaszały zapotrzebowanie na działania edukacyjno - profilaktyczne. Poruszane zagadnienia dotyczyły przede wszystkim profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki nowotworów, profilaktyki uzależnień e-papierosów, energetyków, w roku szkolnym 2022/2023 zaproponowano realizację

nowych programów edukacyjnych, które są realizowane w nowym roku szkolnym 2023/2024 w zakresie nowotworów szyjki macicy oraz wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Programy są adresowane do uczniów szkół ponadpodstawowych i uczniów starszych klas szkół podstawowych. Szkoły chętnie podjęły inicjatywę współpracy w realizacji nowych programów. Proponowano działania edukacyjne również tym placówkom, które nie realizują programów zdrowotnych nadzorowanych przez Inspekcję Sanitarną. Na bieżąco oferowano placówkom szkolnym współpracę z oddziałem Promocji Zdrowia. Informacje z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia umieszczano na stronie internetowej PSSE w Nowej Soli, a także w mediach społecznościowych.

X. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zmniejszania zagrożeń zdrowia publicznego. Nadzór nad substancjami psychoaktywnymi.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z art. 4 ust.1 pkt 9a ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023r., poz. 338 ze zm.), egzekwują przestrzeganie przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939).

System nadzoru w obszarze tzw. „dopalaczy” połączony jest z działaniami edukacyjnymi, profilaktycznymi i szeroko rozumianą promocją zdrowia.

Jednym z zadań w obszarze nowych narkotyków realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, jest monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zatruć i podejrzeń zatruć nowymi narkotykami, zwanych potocznie „dopalaczami”.

W 2023r. w obiektach na terenie powiatu wschowskiego nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy.

W 2023 roku nie było zgłoszeń podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi z Nowego Szpitala we Wschowie.